

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Ը. Մ.-Ի

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1955

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

«Հայկական Քաղաքականութիւն»	ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	1
Ամենայն Հայոց Նորոմտիք Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգէն Ա.	Վազգէն Ա.	3
Իգմիքի «Արմենեան» Աշմատար խումբը	Կ. ՇԱՀԻՆՅԱՆ	7
Գնդախաղի կռիւները Սուրիոյ մէջ		11
Գրիգոր Յակոբեան	ՍՐՈՐԹՄԷՆ	12
«Նաւասարդ» հայերէն եւ սպաներէն ամսագիրը		14
Ֆուքսոյ Նափոյիի մէջ		15
Հ. Մ. Ը. Մ. Ի կանգն Յուանստանի մէջ		16
Educación integral	EDITORIAL	21
Difusión de la esgrima en Gran Bretaña		22
La literatura armenia en los siglos XIII y XVI	RUBEN ARTZRUNI	25
El mal humor		26
Lo que debe ser un día de perfecto veraneo en el mar		27
El baño de sol para los niños		28
¿Podemos vivir 550 años?		29
El hombre visto por dentro		33
Ejemplos Anecdóticos		35
Instrucción y educación		36
El corazón no se fatiga nunca		38

ՄԵՐ ՀԱՍՑԷՆ

*Կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն,
որ իրենց փոխանակութիւններն ընեն մեր Հե-
տեւեալ Հասցէով. —*

« NAVASART »

GALERIA GRAL. GÜEMES

FLORIDA 165 Piso 6º

BUENOS AIRES

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի

Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1955 ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԻՄ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ»

Թերեւս ծիծաղելի թուի մեր խորագիրը, բայց յարմար սեպեցինք խնդուքով քանի մը լուրջ խօսքեր ըսել:

Հա՛րկաւ, մենք ալ երբեմն կարիք կը զգանք քաղաքականութիւն խաղալու, մանաւանդ որ մեր գլխաւոր նպատակը, այս տեսակէտէն, շնորհք մը վերապահած է մեզ - ծառայել ազգին եւ հայրենիքին:

Գժբախտաբար, հայրենիքէն շատ հեռու ենք եւ չենք կրնար անոր ծառայել իրականօրէն եւ շօշափելի կերպով: Կը մնայ զուտ գաղափարական եւ վերացական ծառայութիւն մը, զոր կ'ընենք սիրով եւ հանոյքով:

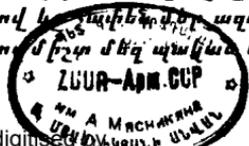
Անչա՛հ քանի մը կարգախօսներ կան հրապարակի վրայ, որոնք որքան անհիմն նոյնքան եւ շփոթեցուցիչ են երիտասարդութեան համար:

Մենք կ'ուզէինք, որ մեր նորերը պարզ եւ յստակ գաղափար կազմեն որոշ հարցերու մասին, որոնք կուզան նսեմացնելու մեր ազգային արժանիքները: Այդ հարցերէն մէկը, անշուշտ, քաղաքականութիւնն է, այս ծանօթ նպատակը, որ առիւծի մը կերպարանքով կը ներկայանայ ամէն հայուն:

Մասնաւորապէս վերջին քառորդ դարուն բազմացել են «Հայ քաղաքագէտները», որոնք համարձակօրէն կը խօսին, կը գրեն քաղաքականութեան մասին, աջ ու ձախ իմաստութիւն սփռելով եւ որոշ մտայնութիւն ստեղծելով: Անոնք քաղաքական կասկածելի կանգունով կ'ազդեն մեր ազգը, մեր երկիրը եւ մանաւանդ մեր գործերը ու մշտնաջարկ պահանջ կը գտնեն:

(547-59)

58-54

Կարճ ու կտրուկ բանաձեւ մըն ալ ունին իրենց գրպանը, որ տեղի անտեղի մէջտեղ կը նետեն իրրեւ իմաստութեան վերջին խօսք:

“Հայերս քաղաքագէտ չեմք...”:

Ու կարճ բացատրութիւն մըն ալ կը կցեն բանաձեւին՝ «Մենք քաղաքագէտներ եւ դիւանագէտներ չենք ունեցած եւ հիմա ալ չունինք, որու պատճառով տուժած ենք եւ պիտի տուժենք, նորանոր աղէտներու ենթարկուելով»:

Եւ իրրեւ զօրաւոր փաստարկութիւն կամ զուգակշիռ, օրինակ կը բերեն անգլիական, Ֆրանսական, ռուսական եւ ամերիկեան ճկուն եւ ծանրախոհ քաղաքականութիւնը:

Այլեւս կրնա՞ն հակաճառել կամ խօսիլ, քանի որ փաստերն այնքա՞ն զօրաւոր են եւ ջախջախիչ: Ու կը մտածեն միամիտները թէ՛ քաղաքականութիւնը ի՞նչ հրաշագործ տունկ է, որ կը բուսնի, կ'աճի ու կը զարգանայ միմիայն Լոնտոնի, Փարիզի, Ուաշինկթընի եւ Մոսկուայի փողոցներուն մէջ, ու արմատ չի բռներ յատկապէս Հայաստանի հողին վրայ: Բնականաբար, հարց կը ծագի՝ արդեօք անիծեալը մեր հո՞ղն է թէ՞ քաղաքականութիւն կոչուած նորօրինակ տունկը, որ չի յօժարիր մեզ մօտ հասակ նետել ու մեզ փրկել վերջնական կործանումէն:

Իրօ՞ք որ մտածելիք բան է:

Անշո՛ւշտ, յանցանք մը կայ մէջտեղ, միայն կը մնայ զայն որոնել ու գտնել. անպարտ արձակելու համար կամ Հայաստանը եւ կամ քաղաքականութիւնը:

Այս պարզ եւ բովանդակութեամբ աղքատիկ խօսքը, որ շորնգալից կը հասնի անգէտներուն, ոչ այլ ինչ է եթէ ոչ գործավարութեան ընդունուած ձեւ մը, հիմնուած որոշ եւ միացեալ սկզբբունքներու վրայ, որ կ'որդեգրէ երկրի մը կառավարութիւնը իր ներքին եւ արտաքին գործերը կարգադրելու համար:

Այլ խօսքով՝ ան վարկազիծ կամ ուղեգիծ մըն է, որ կրնայ պատրաստել եւ ունենալ ռեւէ առեւտրական տուն մը, թաղապետութիւն մը, կառավարութիւն մը կամ պետութիւն մը: Ան ամենակարող եւ կախարդական զօրութիւն մը չէ, որ կարող ըլլայ տնօրինել ազգի մը ճակատագիրը: Քաղաքականութիւնը ինքնին ոչինչ է եթէ իր ետեւ չունենայ ռազմական ոյժը: Փորձառու եւ ճարպիկ դիւանագէտներու դասական խօսքը ակելի լաւ կը բնորոշէ քաղաքականութեան իմաստն ու նշանակութիւնը - դիւանագիտութեան ետեւէն կ'երթայ թնդանօթը, որուն եւ կը պատկանի վերջին խօսքը եւ վերջին վճիռը:

Բայց դեռ ըսելիքներ ունինք:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Վազգէթե Ա

(Կենսագրական գիծեր եւ գործունեութիւն)

Ամենայն Հայոց նորընտիր Հայրապետը ծնած է 1908-ին, առթոտոցի ծնողքէ: Հայրը արհեստով կօշիակար էր, մայրը ուսուցչուհի: 1896-ի դէպքերէն ետք Պայճեան ընտանիքը գաղթած էր Ռուսասիա:

Պատանի Կարապետ Վեհափառին մկրտութեան անունը՝ իր նախնական կրթութիւնը ստացած է Պուզրէշի Ազգ. Գեորգեան վարժարանին մէջ: Անոր ընթացքը աւարտելէ ետք, բարձրագոյն ուսման հետեւած է Պուզրէշի գերման-

նական լիսէին մէջ եւ ապա աւարտած՝ Համալսարանին փիլիսոփայութեան եւ գրականութեան ճիւղերը:

Վազգէն Ա. Կաթողիկոս, Համալսարանական ուսումը ստանալէ ետք, հետեւած է նաեւ ուսման աստուածաբանական բարձրագոյն վարժարանի դասընթացներուն: Բացի իր մայրենի լեզուէն, կը տիրապետէ ռուսերէն, Ֆրանսերէն եւ գերմաներէն լեզուներուն. որոշ չափով գիտէ նաեւ ռուսերէն եւ պոլիարերէն:

Պատանութեան օրերուն անդամակցած է մարզական կազմակերպութիւններու. եղած է սկաուտական խմբապետ: Վեհափառը դեռ մինչեւ Հիմա կը հետաքրքրուի մարզական շարժումներով, եւ միշտ կը քաջալերէ հայ երիտասարդութեան Ֆիզիքական դաստիարակութիւնը:

Իր կարողութեան եւ ձիրքերուն պատճառով, իրրեւ ուսուցիչ եւ քարտուզար հրահրուած է Պուքրէշի ազգային վարժարանէն ներս պաշտօնավարելու: Իր առաջիկութիւնը գլուխ հանած է խղճմտանքով եւ դիտակցութեամբ, մինչեւ 1942, պատերազմի տարիներուն, երբ վախճանեցաւ Ռուսական Հայոց Առաջնորդ Յուսիկ Արքեպօ. Չոհրաբեան: Յուսիկ Արքեպօ-ի վախճանումէն ետք ուսման համար թեմը գրկուած ըլլալով Առաջնորդէ, ազգային իշխանութիւններու գիմումին ընթացք տալով եւ իր մէջ կոչում զգալով, Կարապետ Պալճեան հաւանած է վարդապետ ձեռնադրուիլ:

Մեծ դժուարութիւններէ ետք, պատերազմի ընթացքին կարելի եղած է զինք Յուսիկոսաւիոյ վրայով դրկել Աթէնք, ուր վարդապետ ձեռնադրուած է յունահայոց Առաջնորդ Մարկըմեան Արքեպիսկոպոսէն, 1943 տարւոյն վերջերը, որպէս Պուքրէշի առաջնորդական փոխանորդ:

Ռուսմանհայ գաղութին բոլոր խաւերէն սիրուած եւ յարգուած, ամբասիր, աշխատասէր, դիտակից եւ մանաւանդ՝ հակառակ իր երիտասարդ ըլլալուն կարողացաւ թաքթով եւ պարկեշտութեամբ վարել ռուսմանհայ Համայն-Մինչեւ 1944 Օգոստոս, առաջնորդական փոխանորդ մնաց եւ այդ օրերուն կարողացաւ թաքթով եւ պարկեշտութեամբ վարել ռուսմանհայ Համայնքին գործերը:

1945-ին, իրրեւ Առաջնորդ ռուսմանհայ թեմին, հրահրուեցաւ Ս. Էջմիածին, մասնակցելու համար հայրապետական ընտրութեան, եւ ծայրագունութեան աստիճան ստացաւ:

Իր վերադարձէն ետք, ռուսմանհայ գաղութին խնդրանքին վրայ Կաթողիկոսը Պուքրէշ Առաջնորդ զրկեց Սուրէն Եպիսկոպոս, որ 6-7 ամիս ետք ետ կանչուեցաւ եւ ռուսմանհայ թեմի Առաջնորդ ընտրուեցաւ Վազգէն Մ. Վրդ. Պալճեան, որ երջանկայիշատակ Գէորդ Զ. Կաթողիկոսի ձեռամբ եպիսկոպոս օծուեցաւ 1952-ին:

1954-ին ան անդամ ընտրուեցաւ Էջմիածնայ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդին:

Ամենայն Հայոց Նորընտիր Հայրապետը Հոգեւորական դառնալէ առաջ, մասնակցած է ռուսմանհայ գաղութի մշակութային բոլոր ձեռնարկներուն եւ յաճախ դասախօսութիւններ տուած է: Մեծ հիացող մըն է Զարեհի (որուն ձեռքով անոյշ Հայաստանի իր արտասանէ այնքան ապրումով, որ չի կրնար մրցակից ունենալ: Անդամ եղած է ռուսման եւ հայ զուտ մշակութային կազմակերպութեան, որուն նախագահն էր հայասէր Փրոֆ. Նիկիտա Եօրկան:

Հաւագոյն յարաբերութիւններ մշակած է ուսեւ եւ ուսման օրինաւոր եկեղեցիներուն հետ եւ 1945-ին ծանօթանալով Ռուսաց Պատրիարք Ալեքսէիի,

անոր սիրելի բարեկամը դարձած է: Օտար հանրային եւ եկեղեցական շրջանակներուն ծառ լաւազոյն կերպով ներկայացուցած է հայ ժողովուրդն ու եկեղեցին:

Ծանրախոհ, շրջահայեաց, վարչազէտ եւ ամբաստիբ եկեղեցական մըն է նորընտիր Հայրապետը, որ իր ժողովուրդին տեւապէս ծառայած է անշահախնդրօրէն եւ նուիրումով:

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՕՍՈՒՄԸ

«Յորհուրդը յորինելով եւ շարադրութեամբ վեհաբանէն տանար ծառայելու մարն շտեմնուած հանդիսաւոր թափօր մը, որուն մէկ ծայրը երբ դպրաց դաս հասաւ, միւս ծայրը կը դռնուէր վեհաբանին մէջ: Թափօրին կ'ընկերանային դպիրներ, սարկաւազներ, քահանայ հայրեր, վարդապետներ, եպիսկոպոսական դասը, վայելչօրէն զգեստաւորուած, օրուան պատարագիչը, նոյնինքն հայրապետը՝ ամպշուրի տակ, զոր կրելու պաշտօն տաւած էին փոխ ի փոխ՝ կաթողիկոսական պատգամաւորներ՝ Տիարք Հրանդ Նասիպեան, Աւետիք Իսահակեան, Մարտիրոս Սարեան եւ ուրիշներ:

Եկեղեցւոյ զանգակները կը հնչէին անընդհատ, խուռներամ բազմութիւն մը լեցուցած էր տանարը, եւ դուրսը: Ուրախութեան ազդակներ կը լուսնին մէջ կողմէ, վառնդի սուգի սեւ շղարչը վար կ'աւանդէր Հայրապետական Աթոռէն: Եատեր ուխտ ըրած էին եւ հետիոտն, բոպիկ սոքով կը ժամանէին Երեւանէն եւ այլ տեղերէ:

Երեւանէն յատկապէս եկած էր հռչակաւոր երգիչ Եօրա Տալեանի դիւանաւորութեամբ երկսեռ երգչախումբ մը՝ բաղկացած սիրուած արուեստագէտներէ, որոնք իրենց դաշն եւ հոգեզմայլ երգեցողութեամբ աւելի մեծ վեհաբան մը շնորհեցին օրուան հանդիսութեանց: Ծառոց գիրքի առնն, ըստ հայկական հնաւանդ սովորութեան, տեղի ունեցաւ հայրապետական ձեռնադրութիւն իջման Սեղանի վրայ: Այդ արարողութեան ժամանակեցան Գերբ. Տ. Մամբրէ Արքեպսկս. Գալֆայեան, Մամբրէ Արքեպսկս. Սիրունեան, Վահան Արքեպսկս. Կոստանեան, Սիրոն Եպիս. Մանուկեան, Գերբերիկ Եպիս. Փռլանտեան, Վարդան Եպիս. Վարդանեան, Տ. Սահակ Եպիս., որոնք շրջապատած էին նորընտիր հայրապետը, որ ծունկի եկած կ'աղօթէր:

Այդ գերբերանիկ պահուն ամէն ոք յուզուած էր, տեսնելով երիտասարդ հովուապետը, որ Երկնային Տիրոջմէն ուժ եւ կարողութիւն կը հայցէր, կարենալ արժանաւորապէս տանելու համար այն ծանր լուծը, որ իրեն կը վեճակուէր իր ժողովուրդին բոլոր ներկայացուցիչներուն բաղձանքով:

Ձեռնադրութեան արարողութեանէն ետք, պահ մը շարունակուեցաւ Ս. Անճահ Պատարագը եւ Վիշնոյնի առնն կատարուեցաւ օծումը: Եպիսկոպոսները դարձեալ բոլորուեցան ծնրադրած ու երեսը ժողովուրդին զարձուցած իրենց հովուապետին շուրջը: Երգուեցան Մաշթոցով նախատեսուած աղօթքներն ու շարականները: Ահա եպիսկոպոս մը, որ Աւանդատունէն կը բերէ Միւստին Աղաւնի եւ օրուան արարողապետը, Գերբ. Տ. Մամբրէ Արքեպսկս: Սիրունեան անուշահոտ իւղով կ'օծէ ընծայեալին դաղաթը, հայրապետական քօղը կը նետէ վրան, կուտայ իր ձեռքը հովուական դասադանը: Այդ վարդեանի սկեսալ Ռոմանիոյ եւ Պուլկարիոյ Առաջնորդ Գերբ. Տ. Վարզէն Պարճեան կը դառնան Նարին Ս. Օծուքիւն Տէր Տէր Վարզէն Ա. Կաթողիկոս. Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Հայրապետ Ամենայն Հայոց: Եկեղեցական դասը

կարող կը ձօնենայ եւ կը համբուրէ անոր սրբազան աջը, ի նշան հնազանդութեան ու հաւատարմութեան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ընդհանրական գահին:

«Յւն առաւել»ի ատեն նոր կաթողիկոսը կը յիշէ իստորդին՝ երջանկաշրջառակ Ս. Ս. Դէորդ Չ. Կաթողիկոսի նուիրական անունը, իսկ «Գոհու-նակութիւն»ի ատեն սարկաւազները առաջին անգամ ըլլալով կը յիշեն Վազգէս Ա. Կաթողիկոսի անունը, «որ պատարագս մատուցանէ»: Ետեւ Տալեան գիրքէ Հայրապետական մաղթերը, «Յէր կոչո գու զհայս» եւ ապա «Ամէն եւ ընդ հոգւոյդ քուժ»:

Իստին ետեւ տեղ գրաւած էին շատ մը քոյր եկեղեցիներու ներկայացուցիչները, Կաթողիկոսագան ընտրութեան քրկրի եւ արտառհմանի պատգամաւորները, համարութենական քրկրներու կրօնական գործերու ներկայացուցիչ Պալեանաքի, Հայաստանի կառավարութեան կրօնի գործերու տեսուչ Հ. Դրիպտեան, Սարտրոս Սարեան, գրողներ՝ Աետիք Բաշակեան, Նայիրի Հարեան եւ ուրիշք: «Հայր Սեր»ը ատեն ողջոյնի խօսքեր ըսին ուսաց Պատրարքը ներկայացուցիչ Փրթիրիմ Սպիտկոպոս, ինչպէս նաեւ վրաց Մելքիսեթկ Կաթողիկոսը սրբալացուցիչը: Ատոնց խօսքերը հայերէսը թարգմանուցանցան զմարածնք մարասներէն՝ Դէորդ Արեղայ Վաթեանի կողմէ:

Ամենէն ետք իր հայրապետական անդրանիկ պատգամը տուաւ նորընտիր կաթողիկոսը, որ ուխտեց անշեղօրէն հետեւել Աստուծոյ պատուիրաններուն, հաւատարմօրէն ծառայել իր հարազատ ժողովուրդին եւ վերաշինուող մայր հայրենիքին: Ան սրտանց մաղթեց, որ Տէրը անասան պահէ Հայաստանեայց Եկեղեցին, եւ որ մեր ծաղկած հայրենի օճախը ալ չքանդուի երբէք: Ետըհակառակութիւն յայտնեց համայն Խուսիոյ Պատրիարք Ալեքսէի եւ վրաց ուղղափառ եկեղեցիի Կաթողիկոս Մելքիսեթեկի ներկայացուցիչներուն: Խօսքերը վերջացուցած ատեն Վեհափառը հայցեց խաղաղութիւն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ բոլոր զաւակներուն համար անխտիր, որոնք կ'ապրին հայրենի հողին վրայ կամ ի սփիւռս աշխարհի:

Երուսաղէմէն ստացուած Հոկտ. 3 թուակիր նամակէ մը կ'արտադրենք նաեւ հետեւեալ տեղեկութիւնները. «Հոկտ. 2-ին, այստեղ ալ լսեցինք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին օժման արարողութիւնը: Նոր կաթողիկոսը կարճ ուղերձ մը ըրաւ, շատ պատշաճ եւ քրիստոնէական ոգիով, բնարան ունենալով.— Զնգով մեծը քոզ գայ իբրեւ ծառայ եւ երէցը իբրեւ կրտսեր»:

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ»

ՊԱՇՏԱՄՈՒՐԻ ԼՍՈՒՏ ՄԱՍՆԱԳԵՏ

Ամաազրիս ծանօթ աշխատակից, երաժշտաբէտ ՀԱՅԿ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ, հմուտ մասնագէտ է դաշնամուրի նորոգութեան եւ սարքաւորման նաեւ դիւրութիւններ կուտայ՝ ձեռնառու գրինքով նոր դաշնամուրներ գնելու:

Դիմել իր աշխատանոցը:

Լեռնայն՝ 30-7104

Իզմիրի 1912-ի «Արմենեան» ռուսագնդակի Ա. խումբը, որ միջազգային ռուսագնդակի մրցումներուն շահեցաւ ախոյեանական ռսիկ բաժակը: Զախէն աջ.— Ա. կարգ Արտաշէս Ղարիպեան եւ Պօզոս Պերկամարեան: Բ. կարգ.— Յարութիւն Թէֆաթեան, Դանիէլ Ախարէեան, Մկրտիչ Նաճրեան (հիմնադիր-խմբապետ), Հրանդ Փափազեան, Կորապետ Յովհաննէսեան: Գ. կարգ.— Սարգիս Թիւթիւնեան, Գեորգ Յարէթեան, Լեւոն Քէշիկեան եւ Էրմէս Բերքիսեան:

ԻԶՄԻՐԻ «ԱՐՄԵՆԵԱՆ» ՆՇԱՆԱԽՈՐ ԽՈՒՄԲԸ

1908-ի Օսմ. Սահմանադրութեամբ եւ բռնակալութեան տապալումով, Թուրքիոյ փոքրամասնութիւնները, փոքր ի շատէ ունեցան մամուլի, խօսքի եւ մշակոյթի ազատութիւն: Ամենէն շատ այդ ազատութեան կարօտն ունէր հայ ժողովուրդը: Այդ թուականին, կը սկսի նոր զարթօնքը: Կազմուեցան հրատարակչական, մշակութային, թատերական, մանկավարժական, ընկերային եւ մարզական ընկերութիւններ եւ ակումբներ:

Կազմուած մարզական միութիւններէն էր Իզմիրի «Որսորդաց Ակումբ»-ի, «Արմենեան» ռոտազնդակի նշանաւոր խումբը, որ երկար տարիներ իր տարած յաղթանակներովը, միջազգային մրցումներուն, պատիւ բերաւ հայ ազգին: Նախ ջան «Արմենեան» ռոտազնդակի խումբին գործունէութեան անցնելը, կ'արժէ ամփոփ կերպով նկարագրել միջավայրը:

Համիտի շրջանին, հայերուս ոչ միայն արգելուած էր մարզական միութիւն եւ կամ ակումբ ունենալը, այլեւ ակումբ բառն արտասանելը պետու-

թեան զէժ յանցանք կը նկատուէր, ու ենթացեալ կը դատապարտուէր բանտարկութեան:

Հայ վարժարաններու պատանիներուն արտօնողած էր շուէտական թեթեւ մարզանքներ:

Ուրեմն, ի՞նչպէս եղաւ որ կատարեալ եւ առաջին կարգի Հայ մարզիկներ զուրս եկան Համետի տապալումէն անմիջապէս յետոյ:

Բռնակալութեան շրջանին Հայ մարմնակրթութեան տարածման պատիւը կ'իյնայ Բրոֆ. Ա. Էլմասեանին (Իզմիրի շրջան), որ Եւրոպայէն վկայեալ կարող մարզիչ մըն էր: Ըլլալով Մեսրոպեան Արզային Վարժարանի մարմնամարզի ուսուցիչ, էլմասեան չի բաւականանար վարժարանի ուսանողներու մարզանքով, կը փոփոխի արտադպրոցական երիտասարդութիւնն ալ մարզել եւ բողոքական նոր մարզական մեթոտներով: Այդ թուականին ամենէն տարածուած մարմնամարզը գերմանական մեթոտն էր ծանր մարմնամարզը, բարալէլ, պար-Ֆիքս, օղակներ, ծանրաբարձութիւն, նտոյզ, շուանէ մազլցիլ, խմբային շուան քաշելու մրցում, թրարէզ, սանդուխէ մազլցիլ, նաեւ աթլէթիկով: Կը սարքէ դասախօսութիւններ մարզական նիւթերու շուրջ, մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծելով Հայ երիտասարդութեան մէջ, ինչպէս նաեւ Հայրենասէր բարեկեցիկ շրջաններու մէջ, ու բարերար Ս. Յոսայանի առատաձեռն նիւթական օժանդակութեանը շնորհիւ, Մեսրոպեան Վարժարանի ընդարձակ բակին մէջ շինել կուտայ Հոյակապ մարզարան մը, որ այդ թուականին ո՛չ միայն Թուրքիոյ, այլ նոյն իսկ Պալքաններու մէջ այդքան խոշոր եւ մարմնամարզի գործիքներով ճոխ մարզարան գոյութիւն չուներ:

Մարզարանին մէջ կային՝ երկու բարալէլ, երկու զոյգ օղակներ, մէկ պար-Ֆիքս, մէկ թրարէզ, Հորիզոնական սանդուխ, երկու շուան մազլցիլու ղէպի վեր, մէկը հանգուցաւոր իսկ միւսը շիտակ, ծանրաբարձութեան ամէն կարգի յատուկ ցօղեր եւ կշիւներ, նաեւ աթլէթական բոլոր կազմածները:

Էլմասեանը թէեւ բարերարին եւ ժողովուրդին յայտարարած էր թէ վարժարանի ուսանողութեան համար էր նոր մարզարանը, բայց այդ պատրուակ մըն էր թուրք կարավարութեան ուշադրութենէն վրիպեցնելու համար: Իրականութեան մէջ, այդ տեսակի գերմանական ծանր մարզանքները 20 տարեկանէն վեր երիտասարդներու համար է, որոնք այդ տարիքին մէջ արդէն շուկայ ելած՝ այլ եւ այլ արհեստներու կը հետեւէին: Էլմասեան ալ ի բոլին գործի կ'անցնի շուրջը հաւաքելով մարմնամարզի ծարաւ հոծ երիտասարդութիւնը, կը դասախօսէ եւ կը մարզէ ամէն մէկը իր մարզական այլ եւ այլ յատկութիւններուն համեմատ:

Քիչ ատենէն կը հասցնէ արժէքաւոր ու կարող մարզիկներ, ա՛յն աստիճան որ Գեորգանիայէն Իզմիր այցելող մարզական խումբ մը, որ վարպետ մարզիկներէ կը բաղկանար, կը հիմնային մեր մարզիկներուն վրայ: Էլմասեան մինչեւ 1905ի Սուլթանի մահափորձը կը շարունակէ իր գործը Այդ մահափորձին է որ կասկածի տակ կ'իյնայ ու կ'ամբաստանուի թէ՛ Էլմասեան Հայ երիտասարդութիւնը կը մարզէ ապստամբութեան համար: Նախախնամութեամբ օժիկը կ'ապառէ՝ դաղտօրէն նաւահանդիսար գտնուող օտար նաւ մը ապախօսելով, որ կը մեկնէր ղէպի Ծգիպտոս:

Էլմասեան նշանաւոր մարզիկներ պատրաստած է: Շատերը աւելի վերջը մարզիչներ եղան, որոնք հետեւեալներն են.— Տիրան Տէվլէթեան, Սրապ Յակոբեան, Գառնիկ Շաքարեան, Հրանդ Փափազեան, Մարգիւս, Բազլավաճեան:

Միհրան Հալաճեան, Ղուկաս Սիրաքեան, Կարապետ Մամիկոնեան, եւ այլն, իսկ Յգիպոտոսի մէջ իր աշակերտը եղած է Բրոֆ. Ստեփան Սանճեանը:

Էլիմասեանի մարզական միջոցներէն դուրս Հայ երիտասարդութիւնը ուրիշ ձեւ մը գտած էր ազատ մարզուելու համար: Անոնք կ'օգտուէին օտար մարզական միութիւններէն: Թուրքիոյ մէջ այդ թուականներուն, օտարներուն համար ի գորու էր գարիթիւսախոններու օրէնքը, այսինքն՝ բոլոր օտարները կամ անոնց հպատակները ո'չ միայն ազատ էին ունենալ իրենց մշակութային եւ մարզական ակումբները այլեւ տղատօրէն գործելու: Թուրք ստտիկանութիւնը իրաւունք չունէր միջամտելու կամ միութեան չէնքէն ներս մուտք գործելու, նոյն իսկ անկարգութեան մը պարագային: Այս վերջին պարագային միայն՝ այդ ազգին պատկանած դեռպանին եւ կամ հիւպատոսին ներկայացուցիչին ներկայութեամբ կարելի էր որ թուրք ստտիկան մը օտար մարզական ակումբէ մը ներս մուտք գործէր: Օտարները առանձին ունէին նաեւ իրենց սեփական նամակատունը եւ հեռադրատունը, եւ նաեւ ուրիշ շատ մը մասնաւոր արտօնութիւններ, ազատ ճամբորդութիւն, եւ այլն: Ահաւաստել նոյն օտար մարզական միութիւններու ապատութիւններէն օգտուելով, Հայ մարզիկներէն շատերը անդամ արձանագրուած էին, ու կ'օգտուէին անոնց մարզաբաններէն, որոնք ունէին կարող մարզիչներ:

Ինչպէս ամէն մարզի մէջ Հայ մարզիկները սոյն օտար մարզական միութիւններուն մէջ ցոյց տուած են արտակարգ մարզական ճկունութիւն եւ վարպետութիւն, ա'յն աստիճան որ, կը յիշեմ մանկութեանս, երբ «Բէէլօրս» յունական ոտնազնդակի Ա. կարգի խումբը մրցում կ'ընէր ուրիշ օտար խումբի մը հետ. 11 խաղացողներէն վեցը Հայ կարող մարզիկներ էին, օրինակ, Հրանդ Փափազեան, Սրապ Յակոբեան, Կ. Յովհաննէսեան, Գր. Աւետիսեան Գ. Յարէթեան եւ այլն: Նոյնը կը տեսնուէր նաեւ ամերիկեան եւ անգլիական խումբերուն մէջ: Ահաւաստի այսպիսի պայմաններէ օգտուած են Հայ մարզիկները Թուրքիոյ բռնակալութեան շրջանին: Երբ Օսմ. Սահմանադրութիւնը հռչակուեցաւ, Հայ մարզական միութիւնները ազատօրէն կազմուեցան, պատրաստ ատաղձ կար արգէն, զօրաւոր Հայ մարզական միութիւն մը կազմելու համար: Ո'վ էր առաջին մարզական միութիւնը կազմողը:

Օտար մարզական միութիւններու մէջ մարզուող Հայ մարզիկները հայկական մարզական միութեան մը մէջ համախմբելու համար, պէտք էր զօրաւոր անհատականութեան տէր ու ղեկավարելու ու կազմակերպելու ձիրքերով օժտուած մէկը, որ նաեւ մարզական համբաւի տէր ըլլար: Այդ մէկը յայտնի մարզիկ Մկրտիչ Յանըբեանն էր, Ամերիկեան Գոլէճէն շրջանաւարտ, ազգասէր երիտասարդ մը, որ կարողացաւ իր շուրջը հաւաքել բոլոր մարզիկները անխտիր: Հիմնեց չորս մարզական մասնաճիւղեր, կամ միութիւններ, անձնատ վարչական կազմերով, երկուքը՝ «Վասպուրական» եւ «Քնար», Իգճիրի մէջ, «Վարդանեան»ը Գարաթաշ եւ «Սահակեան»ը Գորստէլիօ արուարձաններուն մէջ: Յանըբեան կազմակերպեց միջ. միութեանկան բաժակի խոյնանակակ ոտնազնդակի մրցումներ, նպատակ ունենալով այդ ներքին մրցումներէն ընտրել կարողագոյնները, հիմնելու համար Հայ Ազգային խումբ մը, որուն անունը դրաւ «Արմենեան»: Նպատակն էր Հայ Ազգը մէկ եւ զօրաւոր ճակատով մրցովի դուրս բերել օտար խումբերուն դէմ: Արգիւնքը անհամեմատ նպատատուր եղաւ Հայ դադութիւն համար: «Արմենեան» բոլոր ճակատներուն վրայ եւ օտար խումբերուն դէմ, յաղթութիւններ կ'արձանագրէր. օրինակ, նշանաւոր ու զօրաւոր յունական խումբերէն «Քանթոնթոն»ի եւ «Արօթոն»ի, նաեւ անգլիական «Պուրթովա»ի եւ «Պուլմար»ի հետ մրցելով. խօսքը չեմ ընեմ հրէական «Վաքապի» եւ թրքական «Ալիթա» խումբերու մասին, որոնց առաջին

կարգի ոտնազնդակի խումբը միայն մեր երկրորդ կարգի խումբին հետ արժանի կը նկատուէր մրցիլ, այն ալ մեզմէ պարտուելու պայժանաւ:

«Արմենեան» իր յաջողութիւններով եւ յաղթանակներով, հայ ժողովուրդի վարկը բարձր պահեց յայս օտարներուն, ա'յն աստիճան, որ երբ ոեւէ օտար խումբի հետ հանդիպում ունենար, օտար թերթերը ահազանք կը հնչեցնէին, ժողովուրդը հետաքրքրութեան մղելու համար: Ակումբներու, սրճարաններու, վաճառատուններու ու զբօսավայրերու մէջ խօսակցութեան նիւթը մեր խումբին մասին կ'ըլլար: Հանրային կարծիքը ի նպաստ էր մեզի, այնքան վստահութիւն եւ անուն հանած էր «Արմենեան» 1912-ի միջազգային ախոյեանական նշանաւոր մրցումներուն «Արմենեան» բոլոր օտար խումբերուն ալ մէկիկ մէկիկ պարտութեան մատնելով, կը շահէր ախոյեանական ոսկէ բաժակը: Օտար մարզական միութիւնները, պաշտօնապէս, նուազախումբի ղեկավարութեամբ եւ մեծ հանդիսութեամբ յանձնեցին ոսկի բաժակը «Արմենեան»ի սեփական սկումբին մէջ. ուր տեղի ունեցաւ ժողովրդային խրախմանք: «Արմենեան»ի համբաւը ոչ միայն համանուն նահանգին այլ տարածուեցաւ մինչև Աթէնք եւ Կ. Պոլիս: 1913-ին Պոլսոյ մարզական միութիւններուն հրաւերով խումբը Պոլիս մեկնեցաւ, որոնց հետ կարեւոր մրցումներ ունեցաւ ու պատուով դուրս եկաւ:

«Արմենեան»ի համբաւը եւ յաջողութիւնները տեւեցին մինչև 1914ը, երբ ծաղեց առաջին աշխարհամարտը:

«Արմենեան» ոտնազնդակի խումբի հիմնադրութեան եւ իր հիմնադիր Մկր. Եանըքեանի գործունէութեան մասին ամփոփ տեղեկութիւններ տուինք մինչև 1914, որմէ յետոյ թուրք կառավարութեան կողմէ լուծուեցաւ խումբը:

«Արմենեան»ի երկրորդ վերակազմութեան շրջանը կը սկսի առաջին աշխարհամարտի վերջաւորութեան, 1918-ի ղինադադարին, դարձեալ Մկր. Եանըքեանի ղեկավարութեամբ եւ նախաձեռնութեամբ:

Պուէնու Այրէս

ԿԱՐՕ ԵԱՀԻՆԵԱՆ

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

Ուրախութեամբ կ'արձանագրենք, որ մեր Միութեան շրջանակէն Տէր եւ Տիկին Մանիա եւ Արտաշէս Սարգիսեանի ղուտարը, Սօսիկ Սարգիսեան այս տարի բարձրագոյն նիշով աւարտեց երաժշտական իր դասընթացը, տեսական եւ գործնական, ու ոսկի մետալ ստացաւ իբրև յաջողագոյն դաշնակահարուհի: Մեր խնդակցութիւնները:

ԳՆԴԱՍԱԿԻ ԿՈՒԻՆԵՐԸ ՍՈՒՐԻՈՑ ՄԷՋ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Մազրա գարեկամական հանդիպումը տեղի ունեցաւ, 13 Նոյեմբերին, Մազրայի դաշտին վրայ, վերջացաւ արեւնայի միջադէպով մը, որու ընթացքին մազրացի երիտասարդ մը ասորճանակով վիրաւորացի երեք հոգի - Հ.Մ.Ը.Մ.ական Փութպօլիսա, Պետրոս Վէգիլեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Բ. խումբէն Սարգիս Ղարիպեան եւ դինուոր մը:

Մրցումը սկսաւ ժամը 2-50-ին, իրաւաբարութեամբ Միթքի Ասրմի: Առաջին իսկ վայրկեաններուն, նեղի մէջ առնելով Մազրայի բերդը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի յառաջապահներն ու միջնապահները գեղեցիկ փասարկութիւններով, հիացում պատճառեցին հանդիսականներուն: Դժբախտաբար, այս գեղեցիկ փոխանցումները արդէնք չտուին, ու 10-րդ վայրկեանին, Մազրա, փախուտի մը վրայ, նշանակեց առաջին կէտը:

Հ.Մ.Ը.Մ. հակադրեց եւ համադարկի տակ առաւ Մազրայի բերդը, բայց ապարդիւն: 20-րդ վայրկեանին, Մազրայի բերդապահը ոտքէն վիրաւորեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնի յառաջապահ Բարսեղը, որուն տեղ դաշտ իջաւ Յարութիւն Մարկարոսեան, որ երէկ շատ լաւ խաղարկութիւն մը ունեցաւ:

35-րդ վայրկեանին, Արիսի մէկ փոխանցումի վրայ, Լեւոն նշանակեց հաւասարութեան կէտը:

Երկրորդ կիսախաղի 5-րդ վայրկեանին, Մանուէլ, ձախ թեւք դիրքին վրայ, իջաւ դէպի Մազրայի բերդը եւ զնդակը փոխանցեց Սարգիսեանի, որ շատ մօտէն արճանադրեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկրորդ կէտը: Հինգ վայրկեան ետք, նոյն ձեւի ուրիշ հարուած մը զարնուեցաւ սիւնին: Շատ չանցած, Մազրա հակա-յարճակումի անցաւ եւ նշանակեց հաւասարութեան կէտը:

Մրցումի 70-րդ վայրկեանին, երբ Սարգիսեան զնդակը առած վտանգաւոր կերպով կ'իջնէր դէպի Մազրայի բերդը, Մազրայի յետապահներէն Միշէլ գետին նետեց Հ.Մ.Ը.Մ.ական Փութպօլիսա: Իրաւաբարը ազատ հարուած մը չնորհեց Հ.Մ.Ը.Մ. ու: Մազրայի համակիրները, դժգոհ այս որոշումէն, վէճի բռնուեցան եւ յարճակում դործեցին Սարգիսեանի վրայ: Շուտով կուր մը ծայր տուաւ հանդիսականներուն մէջ: Մազրայի համակիրներէն երիտասարդ մը հանդերձարանի քովը գտնուող տունը վազելով, ասորճանակ մը առաւ եւ դաշտ իջաւ ու կրակեց Հ.Մ.Ը.Մ.ական Փութպօլիսաներէն Պետրոս Վէգիլեանի վրայ: Ատրճանակը ձեռքին, ոճրազորքը սկսաւ փախիլ դէպի դուռը եւ յալողեցաւ: զաշտէն դուրս ելլել: Ձիւնքը հետապնդողներէն ազատուելու համար, ոճրազորքը զարճեալ կրակեց, այս անգամ վրէճի վիրաւորելով Հ.Մ.Ը.Մ.ական ուրիշ երիտասարդ մը՝ Սարգիս Ղարիպեան:

Իր այս երկրորդ ոճիրէն ետք, փախաւ ու ապաստանեցաւ տուն մը, ուր պաշարուեցաւ զինուորներու կողմէ: Տ'անելով որ պիտի ձերբակալուի, կրակեց նաեւ զինուորի մը վրայ, զայն ոտքէն վիրաւորելով: Ի վերջոյ, զինուորները կրցան զսպել զայն եւ զորանոց տանիլ, կ'իմանոնք թէ ոճրազորքը յանձնուած է զինուորական արգարութեան: Պետրոս Վէգիլեանի ստացած վէրքը թեթեւ ըլլալով, ժամ մը ետք ելաւ Սի.էմ.Սի հիւանդանոցէն, ուր տարուած էր իր ընկերներուն կողմէ: Իսկ Սարգիս Ղարիպեան, որ վիրէն վիրաւորուած է, քանի մը օր ետ պիտի մնայ հիւանդանոց, մինչեւ որ կապարը ճաննի:

Առ այժմ, կը գտնանաք այսքանով ու մեկնաբանութեան չնէք ենթարկեր արարքը խումբի մը համակիրներուն, որոնք երէկ իրենց ճամբաւորի արճանք բարձրութեան մը վրայ գտնուեցան:

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Այս անոններն կապուած է
Հայ սկաուտական շարժումը, որ
1912-ի շրջանէն սկսեալ, երբ
չառ մը եւրոպական ազգեր դեռ
չէին իւրացուցած Պէտրն-Բաու-
լի Հիմանձ սկաուտական միու-
թիւնը:

Ոտայրթ Գօլէճի (Պոլիս)
ուսանողութեան շրջանէն իր մէջ
հակում կը զգայ մարմնակրթու-
թեան, ու կը դիմէ Բարիդի Բրօ-
ֆէստօր Տէրպօնէի մարմնակրթ-
թական ակադեմիային, որմէ,
թղթակցութեամբ մարմնակրթ-
ութեան դասեր կ'առնէ: Մը-
նալով իրրեւ սիրող (ամաթէօր)
մարդիկ մը, կը փափաքի որ
Հայ իրականութեան մէջ ալ
տեսնուի ասպարէզով պատ-
րաստուած արուեստավարժ
(բրօֆէսիտնալ) մարդիչներ: Այդ
նպատակով կը քաջալերէ իր
դասընկերներէն Շաւարշ Բրիս-
եանը, որ նոյնպէս հակում ու-
նէր մարմնակրթութեան, որ-
պէսզի հետեւի այդ ճիւղին:

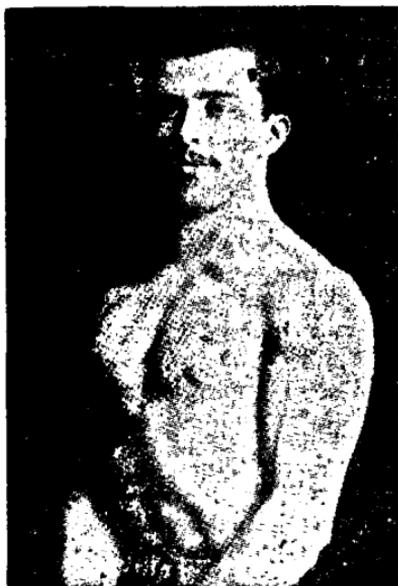
Ուստի կ'օժանդակէ Բրիսեանի որ Բարիդ երթայ եւ Բրօֆ. Տէրպօնէին
ընդունի իր մարմնակրթական դաստիարակութիւնը, ինչպէս նաեւ Լոստոնի
Սանտօ մարմնակրթական ակադեմիային: Այս երկու նպատակին ալ կը Հասնի:

Վկայեալ մարդիչ Շաւարշ Բրիսեանի Պոլիս վերադարձին, ամէն կերպ
կ'օժանդակէ որ Ազգային եւ մասնաւոր Հայ վարժարաններուն մէջ մարմնա-
մարդի դասաւանդութիւն Հաստատուի: Կ'օգնէ եւ կ'աշխատի նաեւ 1911-ին
Բրիսեանի Հիմանձ «Մարմնամարզ» թերթին:

Ան է որ սահմանադրութեան, 1908 թ., կը Հիմնէ Պոլսոյ Պոյաճի գիւղի
«Պալթա-Լիման» անունով առաջին եւ միակ ֆուլթալի խումբը:

Իսկ 1914-էն առաջ կը կազմէ առաջին սկաուտական խումբը, Սիկուա-
րի մէջ, եւ վարիչը կ'ըլլայ նոյն թաղամասի Հայ մարզարանին, երբ անոր
Հիմնադիր Մ. Մկրեան Եւրոպա կը մեկնի:

1918-ի զինադադարին, Գր. Յակոբեանի Հրաւերով եւ նախաձեռնու-
թեամբ, Պոլսոյ նախկին մարզական միութեանց ներկայացուցիչները կան-
չելով Հիմը կը դրուի Հ. Մ. Ը. Մ. -ին, ու կը դառնայ Հայ սկաուտներու ընդհ.
պիւնը, զեկալարելով եւ ասպով դասախօսութիւններ սկաուտական նիւթերու
չուրջ: Իր ազգանուէր ծառայութեանց համար Հ. Մ. Ը. Մ. -ի Պատգամա-
ւորական փողովը զինք կոչեց Հայ Սկաուտներու Ազգային պետ:

Գրիգոր Յակոբեան ունի հայ մարմնակրթական շարժման շուրջ զանազան յօդուածներ «Մարմնամարզի», «Հայ Սկաուտի» եւ այլ պարբերականներու եւ օրաթերթերու մէջ:

1922-ի Հայկական ընդհ. ողիմպիականին, որ տեղի ունեցաւ Պոլիս, հաշտարար դատաւոր էր եւ մարզիկներու տողանցքը վարեց Չաւէն Պատրիարքի ներկայութեան:

Անոր ծառայութիւնը եւ բեղուն գործունէութիւնը զեռ պիտի ուսումնասիրուի, ի յայտ բերելու համար այս կարկառուն դէմքը:

Այս երկու տողերը գրեցինք իբրեւ յարգանք անոր յիշատակին:

Մեռած է Բարեգի մէջ:

ՍՐՈՐԹԱԷՆ

Մ Ա Ր Ջ Ա Շ Խ Ա Ր Կ

«Ազգայ Մարզական»էն կը քաղենք հետեւեալ լուրերը:—

Ամմանի Փետերասիոնի կողմէ կազմակերպուած պասքէթպօլի մրցաշարքը վերջացած է Սեպտեմբերին, որուն մասնակցած են Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տղաքը, որոնք թէեւ պարտուած են, բայց ցուցադրած են ներդաշնակ խաղարկութիւն:

Լիբանանի Ե-րդ հեծելարշաւը վերջացած է Սեպտեմբերին, Ալէյի մէջ, Կարօ Մուրատեանի փառաւոր յաղթանակով: Լիբանանի ախոյեանը շարաթ մը ամբողջ մարզասէր հասարակութեան հիացումին աթառանցաւ: Խլելով բոլոր հանգրուաններու առաջնութիւնը, ինչ որ եղակի դէպք մըն է հեծելարշաւի տարեգրութեանց մէջ: Յովհաննէս Մատուրեան եւ Սիմոն Սէքրեան երկրորդ եւ երրորդ հանդիսացած են:

Վահէ Մինասեան Հ. Մ. Ը. Մ. Ի գնդախաղի շարքերէն ներս յայտնի տուն մըն է իբրեւ խոստմանի մարզիչ: Անոր շնորհիւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի երկրորդական խումբն ու կրտսերները անցեալ տարի աբիբացան Լիբանանի իրենց դասի ախոյեանութեան:

Վահէ Մինասեան յայն ծանօթութիւններ ունի գնդախաղի թէքնիքի մասին եւ յաճախ օգտակար ցուցմունքներ կ'ընէ ընկերներուն:

Ժողէֆ Նալպանտեանէն ետք, յանձին Վահէ Մինասեանի նոր մարզիչ մը պիտի ունենանք որ մեծապէս պիտի սպասարէ երիտասարդ ուժեր հասցնելու գործին:

ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

«ՆԱԻԱՍԱՐԴ» ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ՍՊԱՆԵՐԷՆ ԱՄՍԱԳԻՐԸ

Հայ մամուլի աւագագոյն օրկաններէն Բոստոնի "Հայրենիք" օրա-
թերթը, "Հայ կեանք" խորագրին տակ, հետեւեալ ձեւով կը գնահատէ մեր
կամեատ դերը:

Պուէնոս Այրէսի մէջ (Արժանթին) կը հրատարակուի «Նաւասարդ»
Հայերէն եւ սպաներէն բաժիններով ամսագիրը, իբրեւ օրկան շրջանի Հ.
Մ. Ը. Միութեան: Ամսագիրը, որ Մայիսին լրացուց իր հրատարակութեան
երկրորդ տարին, նախապէս լոյս կը տեսնէր 24 էջերով, պատկերազարդ,
ապա վերածուած է 32 էջերու, իսկ այժմ 40 մեծածաւալ էջեր ունի: «Այս
յարատեւ գարգացումը, - կը կարգանջ իր խմբագրականին մէջ, - վկայու-
թիւն մըն է, թէ մեր պաշտօնաթերթը կը ծառայէ իր բուն նպատակին»:

«Նաւասարդ» հետեւեալ կերպով կը բացատրէ իր հրատարակութեան նը-
պատակը.

«...Տալ երիտասարդութեան նախափրած միւթերը ընդհանրապէս հայ-
կական կեանքին եւ մասնաւորապէս հայ եւ օտար մարգական շարժումներէն-
մեր գլխաւոր մտահոգութիւնը եղած է, այդ միւթերու կապակցութեամբ,
վերականգնել եւ շփոթել մեր անցեալ եւ ներկայ արիական գործերը, մեր
մտաւոր բարոյական եւ մարմնական առաւելութիւնները, ամէն ասպարէզի
մէջ»:

Յաջողութիւն կը մտղթենք Նաւասարդին, իր նոր շրջանին առթիւ,
որովհետեւ իրապէս իր անունին արժանի հրատարակութիւն մըն է, թարմ եւ
այնոյժ լեզուով եւ հետաքրքրական ազգայունչ բովանդակութեամբ:

Ստորեւ կուտանք Հատուած մը, 1955 Մայիսի իր խմբագրականին.

«Քանի որ արդէ Հայ երիտասարդութիւնը մարզանքով եւ մարզաշխարհով
կը դիտէ մեր կեանքը, գոյն գտնելով չարագանջ աղքատ եւ նեղլիկ, մեր
պարտականութիւնն էր ցոյց տալ.

1.— Որ արդէ «ապշեցուցիչ» խաղերն ու մարզանքները մենք ունեցած ենք
հազարաւոր տարիներ առաջ, գրեթէ մրցակից Հռոմին եւ Աթէնքին:

2.— Որ մեր արջաններէն սկսեալ մինչեւ մեր ուսմիկը եղած են քաջ եւ
վարժ սքոտրդներ, Նշանաւոր աղեղնաւորներ եւ Նիզակաւորներ, որոնց նետերը
երբեմն յուզած են Միջերկրականի ջուրերը:

3.— Որ մարմնակրթութիւնը ընդհանուր ուսման մէկ մասը եղած է Հին
Հայոց մէջ:

4.— Որ շուրջ երկու հազար տարի առաջ մեր արջաները, աւագանին, մեր
բանակն ու Ժողովուրդը այնքան վարժ լուզարդներ եղած են, որ մեր լայն ու
յորդաշուր դետերէն կ'անցնէին իբրեւ սովորական երթեւեկ:

5.— Որ ծանրաբարձութիւնը մեր սովորական մարզանքներէն էր երիտա-
սարդաց միջեւ, որոնք զբաւով ծանդր իբք վերցնեն կամ ուժ փորձուկ աշ-
նեն», ինչպէս կը վկայէ պատմագիրը:

6.— Որ Ըմբշամարտ կամ Գիրկընդիսան կոխը մեր մէջ յատուկ մարզիչ-
ներ (մարզուսույց) ունէր: Ըմբշամարտիկը մահը կը գերազատէր պարտութե-
նէն, Նշանաւոր էին (ըմբշամարտը կարսի»:

7.— Որ Կոփամարտի կամ Բրունամարտի մեծ ախոյեան մըն էր արջայ
վարարդատը, ըստ Պորենացիի: Նոյն թաղաւորը նաեւ ախոյեան էր Գազա-
նամարտի, եւ առիւծներ կը սպաննէր անոնց հետ մարտնչելով:

Վերջապէս, Նշանաւոր եղած ենք սուսերածուցութեան, աղեղնաւորութեան
կամ Անտաճուցութեան, միջակահարութեան, տէգրակցութեան, պարսաճարու-

ՅՈՒԹՊՕԼ ԱՓՈԼԻԻ ՄԷՋ

(ԿՈՒԻՒ, ԱՏԲՃԱՆԱԿ, 152 ՎԻՐԱՒՈՐ)

Մարիս Մանթապրէ կը հետադրէ Հռուսիճ (8 Նայմբմբ) .-

Այն ծանր միջնադէպերը որոնք, երէկ պատահեցան Նափոլիի մէջ տեղական խումբին եւ Պոլոնիի կազմին միջեւ տեղի ունեցած Ֆուլթայլի մրցման ընթացքին, անգամ մը եւս ցոյց կուտան թէ Իտալիոյ մէջ մարզական կերպը ինչպիսի չափազանցութիւններու կրնայ առաջնորդել մարզիկը:

Նափոլիցի հանդիսականները ատրճանակներու դիմեցին: Ու անոնք որ ատրճանակ չէին բերած իրենց հետ, հակառակորդներու վրայ նետեցին ինչ որ գտան. պարտազ շէշեր, քարեր, փայտի կտորներ, եւայլն: Աննկարողները էր ստեղծուած խառնակութիւնը:

Նափոլիի խումբը, երկուցի դէմ երեք կէտ նշանակած էր Պոլոնիի դէմ 90-րդ վայրկեանին, երբ մրցումը վերջ պէտք է դառնէր: Բայց իրուարարը, կանոնական իրաւասութիւն մը ի դորձ դնելով, շարունակել տուաւ խաղը: Իբր հետեւանք, Պոլոնիի կէտ մը նշանակեց, արդիւնքը եղաւ 3-3:

Նափոլիցիք կատողեցան ու դաշտ իջան: Մինչ աստիկանները հանգերձարան կը տանէին Պոլոնիցի խաղացողներն ու իրաւարար Մորէլլին, կռիւ մը սկսաւ սուլոցներու եւ պոռչաւքներու մէջ:

Ոստիկանները ստիպուեցան արցունքաբեր կողերու դիմել: 32 ոստիկաններ, 15 քարապիսիկներ եւ երեք անդորրութեան պահակներ տակի կամ նուազ ծանր վէրքեր ստացան: Նափոլիցի կամ պոլոնիցի հարիւր հանդիսականներ հիւանդանոց տարուեցան: Քսան տարեկան երիտասարդ մը մահուան վտանգին տակ է, դնդակ մը զանկէն անցած ըլլաով: Երեք հոգի, որոնց մէջ տասներկոց տարեկան պատանի մը, ձերբակալուեցան:

Պոլոնիի բնակիչները արգարութիւն կը պահանջեն:

Անպայման որ ժամանակը եկած է վերջ տալու մարզական հանդիպումներու ընթացքին Հոս տեղի ունեցող ողբերգա-զաւեշտական միջնադէպերուն: Եթէ Նափոլիի խումբը շոգեկառնով Հռոմ պիտի գայ խաղալու համար, Հռոմցիք զանոնք կայարանը պիտի սպասեն օպանալու համար: Եթէ ինքնաշարժով գան, ճամբուն վրայ պատնէշներ պիտի դնեն՝ արպէսող ինքնաշարժները զանդաղեցնեն իրենց զնաջը:

Այնքան տոնն որ այս տղայութիւնները կատակի սահմանը չեն անցնիր՝ կարելի է ծիծաղել: Բայց այն վայրկեանէն սկսած երբ ատրճանակները, բիրերը եւ քարերը գործի կ'անցնին, ասիկա կը դառնայ քրէական յանցանք, բոլորովին անհանդուրժելի:

Թեան եւ գարնակուրեան մէջ: Իսկ հեծելութիւնը մեր պարծանքը եղած է: Մեր այրուծիմ հուշակաւոր էր:

Այնպէս որ, այս անկիւնէն իսկ դիտելով մեր կեանքը՝ Հպարտութեամբ կրնանք ըսել, որ մեր հայրենիքը եղած է մարմնակրթութեան զատական աշխարհ մը:

Ահա եւ ներկան: Ծնորհիւ Հ. Մ. Ը. Մ. -ի, մեր հին եւ փառաւոր անցեալն է որ կը վերակենդանանայ, նոր սերունդին ներշնչելով արիութեան, հայրենասիրութեան, ընկերասիրութեան եւ ներդաշնակ համակեցութեան զպայտաները:

Այս ուղղութեամբ մեր միութիւնը գործնականապէս եւ պաշտօնաթերթը բանաւոր կերպով դեռ շատ ընկից ունին:

Լ. Մ. Ը. Մ. Ի ԿԵԱՆՔԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՉ

Յունաստանի Լ. Մ. Ը. Մ. Ի 28-րդ պատգամաւորական ժողովը սկսու իր աշխատանքները, կիրակի 16 Հոկտ. 1955 առաւօտ ժամը 10-ին, Ճիզուի Հայ Կաթողիկէ Հաստատութեան սրահը եւ վերջապա նոյն օրը երեկոյցիս ժամը 10.45-ին եղբայրական ջերմ մթնոլորտի մէջ:

Շրջ. Վարչութեան ասենսպետ եղբ. Պ. Սարգիսեանի բացման խօսքէն եւ լիազօրագրերու ճշտումէն վերջ կազմուեցաւ մտայուն գիտանք:

Նախագահ.— Եղբ. Ժիրայր Կիզէլեան

Քարտուղար.— Քոյր Սիրվարդ Աբանասեան

Ժողովին կը մասնակցէին 25 իրաւասու ձայնով հետեւեալ պատգամաւորները:

Շրջ. Վարչութիւն.— Պատրիկ Սարգիսեան, փոխ պատգ. Դ. Գանիլեան:

Սելանիկ.— Ա. Փափագեան, Լ. Խաչատուրեան, Գ. Գրիգորեան:

Կեսարիանի.— Ե. Քէմէնչեան, Ա. Միմասեան, Ջ. Մելիքեան:

Աթէնք.— Ժ. Կիզէլեան, Ա. Փափագեան, Հ. Քէօթլեան:

Ճիզա.— Վ. Գալայեան, Մ. Ջաֆաֆեան, Գ. Սէփերեան, Վ. Սալուլեան:

Գոֆինիա.— Ա. Գոնեան, Կ. Միմասեան, Յ. Նալեանք Ս. Շանկեան:

Բնութեանտէր.— Ս. Աբանասեան, Մ. Մանուկեան, Պ. Պօզոսեան, Յ.

Տէրյովակիմեան:

Սկսուալ հիմնականաւորութիւն.— Լ. Գայեան, Պ. Գրիգորեան, Ա. Գոնեան:

Ներկայ էին, իբր ունկնդիր Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդ Հայր Յ. Պանդեան Մ. Վ., Յունահայ զաղութի Ազգ. կեդրոն. վարչութեան Ասենսպետ Պր. Գ. Գրիգորեան, Գարակէօզեան Հաստատութեան Տնօրէն Պր. Ե. Ճիզմէնեան, Աթէնքի Հողաբարձու Տոքթ. Մ. Փափագեան, ինչպէս նաեւ մեծաթիւ ժողովներն եւ երկսեռ անդամներ:

Եղբ. Պ. Սարգիսեան յայտնեց թէ Ճիզուի եկեղեցին կը կատարէր Հաճընի Հերոսամարտի նահատակներու հոգեհանգիստը եւ առաջարկեց եռանգամ յանձնախումբով մը պատգամաւորականին յարգանքը մատուցանել Հերոսներու յիշատակին: Առաջարկը յտանկայս եւ մէկ վայրկեան լուսթեամբ ընդունուեցաւ:

Ժողովը յետոյ զրազեցաւ հետեւեալ օրակարգերով:

- 1.— Տեղեկագիր եւ հաշուեկշիռ մասնամիւղերու:
- 2.— Տեղեկագիր եւ հաշուեկշիռ Սկսուալ հիմնականաւորութեան եւ խումբերու:
- 3.— Տեղեկագիր եւ հաշուեկշիռ Շրջ. Վարչութեան:
- 4.— Դաշտի հարց:
- 5.— Յուլիոյ:
- 6.— Պատկեր:
- 7.— Լոգորդական մըցումներ:
- 8.— Առաջարկներ եւ նոր որոշումներ:

ՍԵՆՏԵՆԻԱ.— Եղբ. Լ Խաչատուրեան կարգաց մասնահիւղի Կիւթարբոյսիան աղեկագիրը: Տեղեկագրին մէջ չէր յիշուած ոչ անդամներու թիւը ոչ ժողովներու թիւ, որուն մասին ժողովը իր դիտողութիւնը ըրաւ եւ թե-

լազրեց որ այսուհետեւ անպայման յիշուին: Սելանիկ ունի երկու պասկէթի խումբեր, որոնք կը մասնակցին տեղական մրցումներուն: Կազմակերպած են յաջող ձեռնարկներ, նիւթական եւ բարոյական:

Ե Այս տարի եւս միջմասնաճիւղային հանդիպումներ ունեցած են, Ս. Մնունդին Աթէնք, Ֆիքս եւ ժայր խումբին հետ: Ունին սեփական աղուժք եւ գրադարան, զոր կը գործածեն յաջողութեամբ:

ԲԱՆԱԶՆԻ.— Գաղաճաւորական ժողովը նկատի ունենալով վերոյիշեալ կէտերը, թելադրեց որ իրենց ձեռնարկները տեղեկազրէն մամուլով եւ Սելանիկի մասնաճիւղի նիւթաբարոյական գործունէութիւնը կը գտնէ «գոհացուցիչ»:

ԿԵԱՍՏՐԱՆԻ.— Եղբ. Ն. Քէմէնչէնեան կարգաց մասնաճիւղին նիւթական եւ բարոյական տեղեկազրեր: Կեսաբիանի ունի 11 դայիկներ եւ 35 երկսեռ անդամներ, ընդհ. թիւն է 46: Գումարած է կանոնաւոր ընդհանուր եւ շքաբական ժողովներ:

Ունի Փութպօլի խումբ, կազմակերպած են Վարազմանցի հանդէս մը, պարահանդէս եւ քանի մը ձեռնարկներ: Կազմակերպած են դաշտաղնացութիւններ, Փութպօլի խումբը մասնակցած է միջմասնաճիւղային մրցումներուն, ունի սեփական աղուժք մը:

ԲԱՆԱԶՆԻ.— Գաղաճաւորական ժողովը թելադրեց, որ սկսուտական խումբը ունենայ իր ուրոյն խմբապետը եւ Կեսաբիանի մասնաճիւղի բարոյական եւ նիւթական գործունէութիւնը կը գտնէ «գնահատելի»:

ԱԹԷՆՔ.— Եղբ. Ա. Փափազեան կարգաց մասնաճիւղի նիւթաբարոյական տեղեկազրեր, ունի 75 գործօն եւ պատուանդամներ, որոնք կանոնաւոր կերպով կը վճարեն իրենց անդամատուրքերը: Այս տարի իրենց անդամներու թիւը բարձրացած է նախորդ տարիէն, ունին պասքէթի խումբ մը, որը Ֆիքսի խումբին հետ միասնաբար կը կազմեն ժայր խումբը: Իր մասնակցութիւնը բերած է միջմասնաճիւղային պասքէթի մրցումներուն: Կանոնաւոր կերպով գումարած է ժողովներ: Կազմակերպած է երկու դասախօսութիւններ եւ թէյ-պար մը, յաջող կերպով:

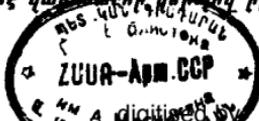
ԲԱՆԱԶՆԻ.— Գաղաճաւորական ժողովը Ա.— զոհուանկութեամբ կ'արձանագրէ Ամաբուսի Փութպօլի խումբին Աթէնքի միացումը:

Բ.— Բարոյական գործունէութիւնը կը գտնէ «գոհացուցիչ», իսկ նիւթական գործունէութիւնը «գնահատելի»:

ՖԻՔՍ.— Եղբ. Վ. Գալայճեան կարգաց մասնաճիւղի նիւթաբարոյական տեղեկազրեր: Այս մասնաճիւղը ունի վաթսուն գործօն եւ քսուսուս պատուոյ անդամներ, ընդհ. թիւն է հարիւր: Վարչութիւնը իր առաջին վեցամսեային գործած է լաւ սակայն վերջին վեցամսեային օչ կանոնաւոր իր անդամներուն երեքին հրաժարումով: Կազմակերպած են քանի մը ձեռնարկներ, ինչպէս նաեւ կեդրոնականի ի պատիւ ճաշկերոյթ մը: Սկսուտներուն հետ գործակցած են Ս. Մնունդի եւ Ս. Չատիկի դարձերու բաշխումին, սարքած են իր պատիւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուտներուն պաղպաղակասեղան մը:

- Ունին Սկսուտներու դայիկներու Փութպօլի եւ պասքէթպօլի խումբեր:

ԲԱՆԱԶՆԻ.— Գաղաճաւորական ժողովը կը թելադրէ որ Ֆիքսի մասնաճիւղը գումարէ կանոնաւոր ժողով իր վարչական եւ ընդհանուր ժողովները:

իր մէջ առնէ տրամադրելի եւ աշխատասէր անդամներ, ի պահանջել հարկին առնել Շրօ. Վարչութեան անդամներէն մին իբր ղեկավար: Պատգամաւորական ժողովը Ֆիքսի առաջին վեցամսեային գործունէութիւնը կը գտնէ «գահացուցիչ» երկրորդ վեցամսեային «թոյլ», իսկ ընդհանուր գիծերուն մէջ «բաւարար»:

ԳՈՒԲԻՆԻՈՅ.— Ելը. Կարօ Միտասեան կարգաց մասնաճիւղի նիւթարարոյական տեղեկագիրը: Անդամներուն թիւն է 114. 25 գայլիկ 20 սկառու 18 ծովային սկառու 51 գործօն անդամներ: Գումարած են կանոնաւորապէս վարչական եւ ընդհանուր ժողովներ:

Կազմակերպած են զանազան ձեռնարկներ: Ունին Փութպօլի խումբ մը, որ մասնակցած է տեղական մրցումներուն եւ միջմասնաճիւղային մրցաշարքին, եւ յաղթական հանդիսացած է, կազմակերպած ի վօլէյի թուրնուա մը, սերտօրէն գործակցած է տեղւոյն սկառու խումբերուն հետ: Ունի մարզական եւ սկառուական սկումբ:

ԲԱՆԱՋԵՒ.— Պատգամաւորական ժողովը Գոքինիոյ մասնաճիւղին գործունէութիւնը կը գտնէ «չնահատելի»:

ԲՆՈՒԹԵՆԱՍԻՐՆԵՐ.— Ելը. Մ. Մանուկեան կարգաց զոյգ նիւթարարոյական տեղեկագրերը, նկատելով որ այս մասնաճիւղը 1955 Փետր. Շրջ. Վարչութեան որոշումով արժեանահայ բնութենասէրներու հետ աշխատած է համագործակցարար: Ունի 65 երկսեռ անդամներ: Կազմակերպած է 29 արշաւներ, ինչպէս նաեւ Ս. Մնունդի Աւետիսի շրջապալութիւն, Նոր Տարւոյ առթիւ, կարկանդակի հաւաքոյթ մը, այցելած են աշակերտական եւ սկառուական քէմբերը նուէրներով:

ԲԱՆԱՋԵՒ.— Պատգամաւորական ժողովը բնութենասէրներուն գործունէութիւնը կը գտնէ «գոհացուցիչ» եւ կը թելադրէ կազմակերպել աւելի շատ արշաւներ:

ՍԿԱՌԻՏ ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Ելը. Է. Գայեան կարգաց խնամակալութեան նիւթարարոյական տեղեկագիրը: Ընդհանուր Սկառուտներու Մոզային եւ գայլիկներու թիւն է 140: Այս տարի եւս կազմակերպած են սկառուական 15 օրեայ քէմբիկ մը, Այ-Անտրէայի ծովեզերեայ վայրին մէջ: Մասնակցութեամբ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտներուն: Գումարած են 22 նիստեր եւ այցելած շրջաններու խումբերը:

ՖԻՔՍ.— Ելը. Ա. Գոճայեան կարգաց մասնաճիւղին սկառուտներու նիւթարարոյական եւ բարոյական տեղեկագիրը: Ֆիքս ունի 32 սկառուտներ եւ գայլիկներ:

Կազմակերպած են արշաւներ եւ զանազան ձեռնարկներ, այցելած են ջոյր մասնաճիւղերու մասնակցած են ազգային սօսնակատարութեանց:

ԳՈՒԲԻՆԻԱ.— Ելը. Պ. Գրիգորեան կարգաց Գոքինիոյ սկառուտներու նիւթարարոյական տեղեկագիրը: Ունի 21 սկառուտներ, 18 ծովային սկառուտներ, 25 գայլիկներ, գումարած են կանոնաւոր կերպով ժողովներ:

Մասնակցած են սօսնական տողանցքներուն: Եւ հանդիսութեանց կազմակերպած են արշաւներ, մասնակցած են սկառուական քէմբին: Ա. Մնունդի եւ Ս. Չատիկին, շնորհաւորական գարթերու բաշխումը կատարած են յաղող կերպով:

ԲԱՆԱԶԵՒ.— Պատգամաւորական ժողովը վերոյիշեալ տեղեկագիրներն բու- վրայ, Սկաւառ Խնամակալութեան եւ Ֆիքսի խումբին գործունէութիւնը կը գտնէ զգնահատելի, իսկ Գոթինիոյ խումբին գործունէութիւնը շոյժ գնա- հատելի»:

ՖՈՒԹՊՈԼ.— Որոշուեցաւ Փուլթօլի ընդհանուր գործերով զբաղելու համար Երջ. Վարչութեան հետ կազմել հինգ անդամ յանձնախումբ մը: Ա- թէնքէն՝ եղբ. Հ. Բէօթէլեան, Ֆիքս՝ Գ. Սէֆէրեան, Գոթինիա՝ Ա. Գոճայ- եան, Կեսարիանի՝ Ե. Բէմէնչէճեան, Երջ. Վարչ.՝ Հ. Կիւտէնեան փոխ ան- դամ՝ Լ. Խաչատուրեան:

ՊԱՍԲԻՓՊՈԼ.— Պոլիս արշակու ծրագիրը Սեպտեմբեր 6-ի դէպքերէն յետոյ չի գործադրուեցաւ, որը գոհունակութեամբ արձանագրուեցան, իսկ Պէլլուի եւ Աղեքսանդրիա արշաւի խնդիրը յանձնուեցաւ Երջ. Վարչութեան ուսումնասիրութեան: Նոյնպէս Փուլթօլի եւ պասքէթի մարզիչներ վարձե- լու հարցը յանձնուեցաւ Երջ. Վարչութեան:

ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ.— Առաօարկուեցան հետեւեալները.—

- Ա.— Երջ. Վարչութեան մէջ առնուին երկու երիտասարդ եղբայրներ, որպէսզի վարժութիւն ստանան վարչական գործերուն:
- Բ.— Որոշուեաւ, որ ըստ կարելոյն եղբ. ՀԱ Կիւտէնեան Երջ. Վարչու- թեան մէջ ունեցած պարտականութիւնները թողու եւ մաս կազմէ Ֆիքսի վարչութեան, այս ձեւով Ֆիքսի գործունէութիւնը մասնաւորաբար Փուլթ- օլի գործը աւելի յաջող դետնի վրայ դնել:

ԴԱՇՏՈՒ ՀԱՐՑ.— Դաշտ մը գնելու հարցով զբաղելու համար կազմուեցաւ յանձնախումբ մը հետեւեալներէ: Եղբայրներ՝ Գ. Յարէթեան, Ա. Փափազ- եան, Լ. Խաչատուրեան, գործունէութեամբ Երջ. Վարչութեան:

Որոշուեցաւ Աթէնքի մէջ աղումը մը վարձել Երջ. Վարչութեան, Աթէն- քի մասնաճիւղի եւ բնութեանսէրներու հետ: Կրէտէի մասնաճիւղը սրատգամաւոր եւ տեղեկագիր զրկած չըլլալուն, որոշուեցաւ որ Երջ. Վարչութեան անդամ մը Իրաքլիոն երթալով տեղւոյն վրայ քննէ եւ վերակազմէ յիշեալ մասնաճիւղը:

ԵՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ.— Եղբ. Գ. Դանիէլեան կարգաց Երջ. Վարչու- թեան նիւթարտոյշական-տեղեկագիրը, որմէ յայտնի եղաւ որ Երջ. Վար- չութիւնը ունեցած է 37 նիստեր, դումարած է վեցամսեայ խորհրդակցական ժողով, ըստ կանոնադրի եւ սերտորէն գործակցած է բոլոր մասնաճիւղերու հետ:

Հրատարակած է 1955-ի օրացոյցը, սարքած է տարեկան պարահանդէս եւ պասքէթի ու Փուլթօլի մրցաշարք, Աթէնքի մէջ: Յարաբերած է արտա- սահմանի եւ Ամերիկայի կեդրոններուն հետ, սարքած է պասքէթի մրցաշարք մը, Պոլսոյ Կեդրոնական վարժարանի խումբին 1955 Զատիկին, Աթէնքի մէջ, մեծ խանդավառութիւն յառաջացնելով զաղութիւն մէջ:

Կարգադրած է Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 35 սկաւառներու եւ արենոյշ- ներու բանակումը, Այ-Անարէայի քէմքը, Օչոստոս ամսուան ընթացքին եւ կազմակերպած է Աթէնքի, Բիբէսյի շրջաններու սկաւառներու միացեալ բանակումը:

Դիւանական աշխատանքը եղած է շատ ծանր խմբագրելով 16 շրջաբերա- կաններ, 280 նամակներ, գործած է ինտյոլութեամբ, մամուլով իր բորտա- կանաը եղած է կանոնաւոր: Աթէնահայ բնութեանսէրներու գործակցութիւ-

նր ապահոված է, սիրալիր յարաբերութիւններ ունեցած է Հելլէն մարզական միութիւններու, Հելլէն սկաուտական կեդրոնին եւ ազգային իշխանութեանց հետ:

Երջ. Վարչութիւնը մտան է սկաուտիզմին, Փութաօլին, պասֆէթաօլին եւ քնութենասէրներու գործունէութեան, ստանձնած է Փութաօլի եւ պասֆէթաօլի մայր խումբերուն բոլոր բեռը, այցելած է շրջանները, եղած է իր մէջ ներդաշնակ, անդեղէններու ծրարներ ապահոված է իր կարօտեալ անդամներուն համար Գարակէօզեան Հաստատութեան միջոցաւ, քաջալերած է կազանդի սկաուտական հանդէսները նիւթապէս եւ բարոյապէս, նիւթական յատկացումներ ցրած է Սելանիկի եւ Աթէնքի մասնահիւղերուն եւ վճարած է Կեսարիանի ակումբին տարեկան ծախսը:

Գառով նիւթական գործունէութեան, ունեցած է 50-173 տրախմի մուտք եւ 44-949 տրախմի ծախս, պատրաստ գումար 5224 տրախմի: Պիւտճէն 45 առ հարիւրը տրամադրած է Փութաօլի, 30 առ հարիւրը սկաուտիզմի եւ 15 առ հարիւրը պասֆէթի:

Հաշուեքքնիչ յանձնախումբը յայտարարեց թէ քննած եւ վաւերացուցած էր Երջ. Վարչութեան Հաշուեկէշոքը:

Վերընտրուեցաւ անցեալ տարուան քննիչ յանձնախումբը 1955-1956 տարեշրջանին համար:

Որոշուեցաւ նէա Ձմիրնիի խումբը միացնել Ֆիքսին:

Երջ. Վարչութիւնը իր շնորհակալութիւնը յայտնեց Հ. Կ. Պալին, Հայ Կաթողիկէ Հաստատութեան, Գարակէօզեան Հաստատութեան, Աթէնքի Հ. Բ. Ը. Մ. եան եւ Մեքսիքոյի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի կեդրոնին, իրենց բարոյական եւ նիւթական մասնակցութիւններուն համար:

Պատգամաւորական ժողովը դնահատեց Երջ. Վարչութեան գործունէութիւնը եւ քուէարկեց որ իր պաշտօնը շարունակէ մինչեւ Հոկտ. 1956:

Նզարայրական ռզոյնմներով
Մայր Դիւան Պատգ. Ժազովի

Քարտուղար
Ա. Արամասեան

Նախագահ
Ժ. Կիւզէլեան

ՆՈՐ ՏԱՆՏԻԿԻՆՆԵՐԸ

- Գիտե՛ս թէ խիստ չեմ՝ քեզ հանդէպ, կ'ընէ սանտիկիւնը իր խոհարարուհին, բայց երէկ գիշեր բարեկամուհիդ այնքան բարձր կը խնդար, որ անեցիները բոլորն ալ նեղուեցան:
- Եստ կը ցաւիմ, տիկին, կը պատասխանէ խոհարարուհին, կը պատմէի թէ ինչպէս կը փորձէիք անուշեղէն պատրաստել:

ՀԱՄԵՍ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Գող մը կը մտնէ գոհարավաճառի մը խանութը: Տէրը ասրճանակը տեսնելով՝ ձեռքին մէջ եղած չառ արժէքաւոր մանեակը անոր կը յանձնէ:

— Ո՛չ, կ'ընէ գողը, կը նախընտրեմ աւելի համեստ բան մը, կ'ուզեմ որ կինս ունենայ այն սպաւորութիւնը, որ ես զնամ եմ:

NAUASART

AÑO 3, Nº 81

DICIEMBRE DE 1955

BUENOS AIRES

Se comprende por educación integral aquella que abarca, en un conjunto armonioso, la preparación física, la formación moral y la cultura intelectual del individuo, sin perjuicio de una en beneficios de otra, sin hipertrofias absurdas y desequilibrios perniciosos abarcando todas con un todo homogéneo, como indivisible y que así debe ser llevado hasta la fase final de la formación del hombre, integrándolo en la colectividad como una parcela útil, como un ser capaz de atender con eficacia y todos los deberes sociales que le incumben como ciudadano completo, perfecto

La Educación Física es un poderoso factor de eugenesia y provee los elementos susceptibles de desenvolver y perfeccionar las cualidades físicas

y morales del individuo por un lado porvocado la fuerza, la resistencia, la destreza, la salud, el equilibrio de las grandes funciones orgánicas, la belleza de las formas y la armonía de las líneas; por otro lado proporcionando la audacia, o sangre fría, la tenacidad, el valor de iniciativa, la solidaridad y un espíritu de disciplina: en suma el temple del carácter, cualidades estas necesarias para triunfar en la vida, para el éxito de cualquier empresa.

La formación moral opera sobre la personalidad, definiéndola y orientándola en el sentido altruista de los sentimientos elevados, de la conducta ejemplar, de las actitudes dignas; da

al individuo una noción de su valor, esclarece su posición social, lo identifica con sus deberes y sus derechos, trázale las normas seguras de su procedimiento, formándole una conciencia de ciudadano y marcando los principios que deben caracterizar las relaciones para con su familia y para con su patria; establece así en el individuo los fundamentos de unión, disciplina y dignidad, de amor al trabajo, de justicia, de respeto a las leyes, a la armonía social y a las convenciones del buen vivir, tornando el ejercicio de esos sentimientos un hábito normal de conciencia, y reproduciéndolos en la colectividad, asegurando de este modo, en los tiempos por venir, un buen concepto ante los otros pueblos, el prestigio, la grandeza

y el progreso de la nación.

y el progreso de la nación.

En cambio, la cultura intelectual tiene a su cargo la instrucción del individuo, lo familiariza con la ciencia, amplía la órbita de sus conocimientos, lo prepara para una vida práctica, proporcionándole una profesión que le asegure los medios de su subsistencia y de su independencia económica, tornándolo un valor positivo, un elemento útil para la sociedad; equivale a crear una capacidad de realización, eficiencia en el trabajo, una fuerza de investigación, el poder para grandes empresas, ayudando así al progreso de la colectividad y rasgando nuevos horizontes para la cultura de la civiliza-

EDUCACION INTEGRAL

Difusión de la esgrima en Gran Bretaña

Desde hace siglos se practica esgrima en Gran Bretaña, pero a partir de la segunda guerra mundial, ha adquirido gran popularidad, así es que a fines de 1946, la Asociación de Aficionados a la Esgrima, que es una agrupación oficial, tenía 397 asociados, 64 clubes afiliados y una administración central en Londres. En 1954 habían 1.298 socios y 372 clubes afiliados. Actualmente hay muchos más esgrimistas todavía; pues la mayoría no son socios. Se estima que el total será cerca de 6.000 aficionados.

La realización completa, satisfactoria de esos tres elementos en el plano de la enseñanza, constituye la educación integral, la única capacitada para velar la eugenesia de la raza y por el mejoramiento de la especie, a asegurar el bienestar del individuo y el progreso de la colectividad, a producir generaciones sabias y fuertes, dignas y cultas que eleven la nación y la perpetúen en la historia de los pueblos. Es ese el verdadero ideal de la educación, su magnífica finalidad, el objetivo supremo de sus realizaciones. Es en ese espléndido sentido de armonía, en esa maravillosa amplitud de acción que cumple realizar, dentro de la unidad de doctrina imprescindible, empresas de tal relieve, sin desfallecimientos y sin tibieza, sin choques y sin exclusivismos.

Somprenderla, sentirla con una convicción plena de victoria y con el sabio entusiasmo de los idealistas, es el deber principal del profesor, a quien la nación confía todas las glorias, todas las posibilidades del progreso.

EDITORIAL

Esta popularidad de la esgrima se debe a dos causas principales: primero, porque se ha establecido que la esgrima constituye un excelente ejercicio para el cuerpo y la mente; segundo, el Plan Nacional de Entrenamiento, que recibe ayuda económica del gobierno británico y forma parte de la política de fomento de los ejercicios físicos.

El profesor Crosnier, maestro de esgrima de fama internacional, fué designado primer entrenador nacional en 1948 y lo sucede el profesor Anderson desde setiembre último. Ha recorrido toda Gran Bretaña enseñando su oficio de instructor a los aficionados, para que éstos a su vez pudieran enseñarlo en los clubes que carecían de maestros de esgrima. En seis años este sistema ha dado por resultado una técnica moderna y uniforme y ha mejorado mucho el arte de la esgrima.

El lugar que ocupa la esgrima británica es destacada. En la Federación Internacional de Esgrima, Inglaterra está representada por el señor C. L. de Beaumont, que ganó cuatro veces el Campeonato de Espada del Reino Unido y que fué capitán del Equipo Olímpico de Esgrima de Gran Bretaña. En 1949, la Federación Internacional de Esgrima, lo designó miembro honorario y en 1952, el gobierno francés le concedió la medalla de oro de Educación Física.

ESGRIMISTAS EXCEPCIONALES

Los esgrimistas ingleses todavía no han llegado a ocupar el primer puesto en los campeonatos internacionales pero hay una o dos excepciones notables

El más destacado es J. Emrys Lloyd, que fué figura internacional desde que

resultó en el Campeonato Europeo de Florete, de 1933 hasta 1948, en que ocupó el cuarto puesto en el Campeonato individual de Florete de los Juegos Olímpicos. Su inmensa contribución a este deporte, tanto en Gran Bretaña como en el extranjero, le fué reconocida por la Federación Francesa de Esgrima, que le concedió el trofeo Feyrerik en 1949. Hay en la actualidad otros esgrimistas notables, Glen Haig, finalista en los Juego Olímpicos de 1948 y ganadora de los campeonatos británicos, y Gillian Sheen, ganadora de cinco campeonatos en el Reino Unido.

El interés por la esgrima ha aumentado también en los demás países del Commonwealth. Después de los Juegos Olímpicos de Helsinki, en 1952, el australiano John Fethers que permaneció cuatro años en Londres para perfeccionar su estilo y aprender los métodos de la esgrima, ganó el año pasado el Campeonato de Florete del Reino Unido. Para coordinar las actividades relacionadas con la esgrima en el Commonwealth, se fundó en 1950 la Federación de Esgrima del Imperio Británico.

LOS PROTEGE LA REINA

Los esgrimistas ingleses tienen el privilegio de tener a la reina Isabel II por protectora, y en 1953 Winston Churchill, que fué campeón de florete de la English Public Schools en 1892, se convirtió en primer presidente honorario de la Asociación de Aficionados a la Esgrima.

La reciente popularidad de la esgrima en Gran Bretaña ha planteado algunos problemas, entre ellos, hacer lo posible para aumentar el número de socios de los clubes afiliados a la Asociación de Aficionados a la Esgrima, con cuyas cuotas se ayuda a fomentar el deporte. Se considera también la necesidad de que los esgrimistas internacionales reciban mejor entrenamiento. Por otra parte, debe aprovecharse del mejor modo posible a los jóvenes de los colegios, clubes y universidades que demuestren tener aptitudes como esgrimistas.

Cuando se hayan solucionado estas cuestiones, Gran Bretaña estará en condiciones de ofrecer mejores competidores en los campeonatos internacionales.

PIELES

MODELOS

FINAS

REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T.E. 32.0705

Buenos Aires

La literatura armenia en los siglos XIII y XVI

Es éste uno de los períodos más importantes de la literatura armenia en cuanto a su evolución, porque en él aparece el empleo del armenio medio en la literatura laica.

En la primera mitad del siglo XIII, se produce la invasión de los mongoles, cuya crueldad y saqueo sistemático del país y sus habitantes insumen a Armenia en la mayor desolación. Esta situación es descrita con todo detalle por el historiador Guiragós de Gandzak, amén de otros. Con todo, el reino armenio de Cilicia, por la alianza de Hetum I con los mongoles, y algunas ciudades con Ierzinká, Sepastía y Amid, situadas en la gran ruta comercial de Persia y la India, consiguen substraerse a la dominación tártara.

Durante los siglos XIII y XIV Cilicia es el centro de la cultura armenia, pero a fines del siglo XIV se produce el ataque de los mamelucos de Egipto, y el reino de Cilicia desaparece. A partir de ese momento, Armenia es dominada por los turcos, y en el siglo XVI es repartida entre Persia y el naciente imperio otomano. Sin embargo, durante toda la Edad Media, Armenia debe padecer las luchas que se libran en su territorio, originadas en la rivalidad de estos dos imperios.

A pesar de su sojuzgamiento, el pueblo armenio continúa batallando contra el opresor. Pero su vitalidad no se manifiesta sólo en esa lucha ancestral, pues la actividad cultural no se interrumpe y continúa su evolución. Esto lo demuestran, según lo señala el profesor Marr, más de 20.000 manuscritos armenios de la época, los que representan un incalculable tesoro para la cultura universal.

En este período se hace más intensa la lucha del pueblo contra el feudalismo y el clero, llevando su influencia a la literatura, que se populariza definitivamente con la introducción de la nueva lengua.

Por supuesto que la literatura eclesiástico-religiosa, ya bastante debilitada, no interrumpe su curso, pero no alcanza a producir ninguna figura de relieve.

Ya desde antiguo se habían introducido en el armenio clásico (crapar) algunos elementos dialectales, como puede notarse en Gregorio de Nareg y Nersés Shnorhali. En el siglo XIII la literatura laica abandona por completo la lengua clásica, cuyo empleo se limita al ámbito eclesiástico, y comienza a expresarse en un idioma más accesible al pueblo. El nuevo idioma, que marca la transición del armenio clásico al moderno (ashjarapar), participaba de elementos y formas

dialectales y cultas. Además, con la inclusión de temas laicos, la literatura llegó definitivamente a las masas.

La creativa popular sigue su curso. Es necesario señalar la lírica y los aforismos, que a menudo encierran críticas al feudalismo, al clero, a la ignorancia, etc.

En otros órdenes de la cultura, alcanzan a una gran perfección las miniaturas de Cilicia, que influyen también a la literatura eclesiástica en las ornamentaciones de los textos, en los cuales aparecen escenas tomadas de la vida real. Los mejores miniaturistas de la época fueron Thorós Roslín y Sarkís Pitzak.

En cuanto a la arquitectura, son notables los monumentos de Airivank y Gueghard. La imprenta comenzó a funcionar en Armenia a partir de 1512.

A este período pertenecen algunos de nuestros más grandes historiadores, como Vartán, Guiragós de Gandzak, Esteban Orbelián, Simbad Gundistabl, Hetum y Tomás de Metzoph. A diferencia de los que cultivaban la literatura artística, la mayoría de los historiadores continuaron empleando el armenio clásico.

Los poetas laicos de los siglos XIII - XVI son numerosos, pero a medida que se van estudiando los manuscritos aparecen nuevas figuras. Los poetas más conocidos son Frik, Constantino de Ierzingá, Juan de Thelkurán, Bautista Nagash, Gregorio de Ajtamar, Nahabed Khu-chag, Hovasap de Sepastiá, Nersés de Mok, David de Saladzor, Minás de Thojath. Los aforismos más famosos son de Vartán de Aiguek. La poesía religiosa es expresada por Jachadur de Kecharr, Arakel de Siuní y Arakel de Baghishé.

Es interesante observar la acentuación y afirmación de la literatura popular en las obras de la época, al enunciarse ideas humanísticas con respecto a la lucha contra el feudalismo (Frik, Nahabed Kuchag). Otros escritores, como Juan de Ierzingá, Jachadur de Kecharr, Arakel de Bahishé y Arakel de Siuní, permanecen fieles a los clásicos y tratan de insuflar nuevos bríos a la literatura religiosa, en plena decadencia.

Refiriéndose a la poesía medieval armenia, el poeta ruso Valeri Briusov (1873-1924), que tradujo a su idioma varios poemas armenios, afirma: "La lírica medieval armenia no tiene casi ninguna dependencia de la poesía europea. Por otra parte, ¿qué creación lírica podía darle la poesía de la Europa occidental de los siglos XII - XIV, aun en trance de formación?". Asimismo, Briusov señala que es un error creer que las poesías persa y árabe han influido en la poesía medieval armenia, pues dentro de la literatura oriental de la época, las poesías armenia, persa y árabe se encuentran en el mismo rango.

Rubén Artzruní

EL MAL HUMOR

Si la etimología de las palabras sirve para ayudarnos en la investigación de su verdadero significado, véamos que es lo que ocurre analizando la vulgarísima expresión de mal humor. ¿Acaso no resulta extraordinariamente semejantes a malos humores? ¿Y qué son los humores del cuerpo? De una manera general, los líquidos internos que bañan las células: la sangre, la linfa, etc., son humores. De esta manera, pues, lo que solemos entender vulgarmente por mal humor se nos presenta como la expresión externa de una alteración interna de los líquidos que bañan el interior de nuestro organismo. Y como una alteración de dichos líquidos no puede existir aislada, sino que coexiste con un desequilibrio general, resulta que el mal humor —o lo que es lo mismo: el mal carácter— es una enfermedad, una verdadera y real enfermedad. Y que por lo tanto, el mal carácter es susceptible de tratamiento, y aún de la curación.

¿Acaso no es el hígado el responsable en gran parte de nuestra conducta? ¿Y qué otra cosa representa la bilis —que es su secreción— sino un humor? Ya los antiguos habían intuido esta finísima correspondencia entre las alteraciones de la función hepática y los cambios del carácter. Llamaban melancolía a un estado depresivo particular, y tal expresión se ha conservado hasta nuestra época. Pues bien, melancolía depende de Mélanos, que significa negro y cole, o sea bilis. Melancolía significa bilis negra: o sea bilis cargada, espesa; bilis que no circula en la medida de lo necesario.

Todo el mundo sabe que los enfermos —sobre todo cuando se trata de

enfermedades crónicas —cambian de carácter, y no precisamente para bien. El carácter es función del cerebro, o mejor dicho del sistema nervioso, por una parte; y por otra, de las glándulas de secreción interna. ¿Y cómo puede ser normal una función cuando son anormales los órganos encargados de ella?

Otra expresión popular, no menos exacta cuando pintoresca: el carácter "agrio". Agrio y ácido es, sobre poco más o menos, la misma cosa. Lo cual nos lleva al pensamiento de las palabras del insigne maestro doctor Max Mircher-Benner, para quien los pensamientos de una persona intoxicada por el ácido úrico —es decir, "acidificada"— deben ser, necesariamente, patológicos. Acidificación, carácter agrio... ¿No es la similitud de los términos sugestiva?

Evidentemente, un carácter plácido, bondadoso, apacible y recto, no puede albergarse en un cuerpo patológicamente, constituido. El carácter sano, el sano humor, son privativos de los organismos sanos. De donde se deduce el cuidado consciente del organismo físico como prentisa indispensable de profilaxis mental.

FOTO

A P O L O

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

Lo que debe ser un día de perfecto veraneo en el mar

He aquí esbozado un esquema acerca de cómo puede regularse la actividad en la playa, obteniendo del día el máximo provecho posible; él será útil para aquellos que desean realizar un entrenamiento intensivo, bien entendido que debe ser modificado ligeramente según las estaciones, temperatura y demás condiciones, de acuerdo con el buen criterio de cada uno.

Ha de tenerse también en cuenta que deberá cumplirse luego de que haya transcurrido un cierto tiempo de nuestra llegada a la playa, es decir, cuando ya nos hemos "aclimatado", y nada debe temerse de una prolongada permanencia al aire y al sol.

Hechas estas aclaraciones, paremos pues, a indicar la forma en que, para obtener el mayor beneficio, debemos distribuir nuestras horas durante un día de playa.

Levantarse a las 6,70 de la mañana; de 7 a 7,30 desayuno abundante; partida para la playa. De 9 a 11 horas ejercicios en la playa, baños, natación, sesión de baños de sol. A la una de la tarde, ligero almuerzo seguido de siesta, ocupaciones manuales, y luego de las 14,30 horas, nuevos juegos gimnásticos, baños cortos sin mayor esfuerzo hasta las 17,30 horas, en que se tomará un nuevo refrigerio. Se tendrán así ocho horas de higiénica vida de playa, con aeración e irradiación continuas.

A las 19 horas se realizará una comida copiosa, y luego, antes de acostarse, una breve reunión con los amigos. Es imposible conciliar una verdadera vida sana de playa con las prácticas mundanas, en la acepción que se da normalmente a este término. Una

vida simple y calma, una progresión juiciosa en las prácticas higiénicas, mucho de buen sentido y precaución; y así, sin peligro, sin lasitudes, sin monotonía, este programa —la experiencia lo enseña— se podrá cumplir con facilidad. Pero, además, hay algo que se debe tener muy en cuenta, en relación con la parte fisiológica de la cura: es la terapéutica mental. Es siempre oportuno interrumpir por un día o dos la vida en la playa para alternarla con paseos por el interior del país, especialmente por los montes que circundan generalmente las costas. De tal manera la cura marina, oportunamente alternada con breves intermedios de "camping" agreste, resultará más eficaz y completa, menos monótona y magníficamente tónica.

Chorra!
merceria.

"EL PORVENIR"

Presenta en su
"NUEVO ESTUCHE"
los famosos

**HILOS Y
SEDALINAS**

Tomasito

VENTAS
UNICAMENTE
AL POR
MAYOR

M. Chobokijon e hijos
AGUERAGA 417 - 48 - 3854

El Baño de Sol para los Niños

Los beneficios del reposo al aire libre y la exposición del cuerpo desnudo a los rayos solares no tienen necesidad de ser alabados. Siempre que es posible, los habitantes de las ciudades escapan hacia las montañas, el mar o el campo para encontrar una atmósfera pura, para tomar baños de rayos ultravioletas, tan necesarios a la regulación de la nutrición general.

Más que el hombre es el niño quien tiene necesidad de la luz solar y es que los rayos son un estimulante y un alimento para su organismo en vías de desarrollo. Si se lo deja durante mucho tiempo en un cuarto sin salir, no tarda en presentar síntomas de trastornos a los que pueden seguir el raquitismo o la tetania.

La carencia de sol también es causa de deformaciones óseas, una debilidad muscular general y una inestabilidad nerviosa muy notable. La enfermedad se agrava durante el tiempo en que el niño está confinado en su casa. Pero cuando se lo envía al aire libre y sobre todo a orillas del mar o a la montaña su estado mejora rápidamente.

La luz solar es por lo tanto indispensable a la vida y al desarrollo de los niños. Pero su aplicación debe ser dosificada si se quiere obtener el máximo de beneficio de la cura y evitar la insolación.

La insolación es causada por la acción congestiva de los rayos solares sobre las meninges a través del cuero cabelludo. Estos rayos actúan por reflejo sobre las envolturas del cerebro, que se congestionan, sobre todo en los rubios y pelirrojos.

ANTES DE LOS 18 MESES

El niño es tanto más sensible a la

luz solar cuanto más tierno es. Por lo tanto debe evitarse la exposición directa al sol de todos los niños que no tengan por lo menos 18 meses. Esto no quiere decir que no hay que exponerlos al aire libre: la luz difusa, por medio de un stor o a la sombra de un edificio, será suficiente para obtener resultados deseables.

No solamente los niños menores de 18 meses no deben ser expuestos a la luz solar directa sino que es necesario evitar el valor muy grande, que puede causar un accidente tan serio como la insolación.

Se tendrá al niño ligeramente vestido y con la cabeza cubierta. Es necesario poner atención en abrigarlo y ponerle un gorro cuando el tiempo refresca.

DESPUES DE LOS 18 MESES

Los niños pueden ser dejados al sol pero siempre vestidos con ropas ligeras y la cabeza cubierta con un sombrero. No se dejen desnudos más que los brazos y las piernas. El baño de sol debe ser interrumpido una media hora antes del almuerzo y no será recomenzado sino dos horas después de la comida y esto con mucha prudencia y un entrenamiento progresivo.

DESPUES DE LOS DOS AÑOS

Una cura de helioterapia propiamente dicha no será realmente aplicada más que a los niños mayores de dos años aunque es preferible esperar tres o cuatro años cuando se trata de sujetos nerviosos.

Lo mismo con los niños bien constituidos, la prudencia debe ser una ley. El baño de sol debe darse progresivamente, no solamente en lo que se re-

¿PODEMOS VIVIR 550 AÑOS?

El profesor Henry S. Simms de la Universidad de Columbia, aseguró en el Congreso de los químicos americanos, celebrado en Atlantic City, que "podemos vivir nada menos que 550 años".

La noticia, que parecía estar destinada a producir general hilaridad, fué, sin embargo, difundida por el mundo entero. La North American Newspaper Alliance la lanzó como si fuera una bella realidad, el eterno anhelo de prolongar la vida a los que esperan la muerte desde la cima de sus años.

No hubiéramos dado importancia a un tema tan agotado por los médicos, si la seriedad de los autores de tal noticia, no invitara al obligado comentarista, después de estar en posesión de algunos datos, a fin de formar un juicio ajeno al sensacionalismo periodístico.

Ahora, al examinarlos, nos asombra que semejante despropósito puesto en boca de tal alta autoridad científica, haya sido tomado en serio por la prestigiosa agencia de noticias; sin embargo, como vivimos en una época en que la ciencia nos llena de sorpresas, y los sabios suelen gastar ciertas bromas, no era extraño que tan radiante fantasía brillara entre las hipótesis y teorías presentadas en ese Congreso, en el cual, entre las proposiciones más desconcertantes, figura ésta en primer lugar.

PERAS AL OLMO

No fué su intención hacer bueno el caso bíblico de Matusalén, porque sabía de poco que habían rebasado el siglo y medio, pero su mentira piadosa levantó las esperanzas de los que aun esperan el "elixir de vida" de la conocida fábula milesia que llevó a Ponce

fiere a la duración sino también en cuanto a las partes del cuerpo que son expuestas. Para un niño de dos años, ahy que comenzar por 5 a 10 minutos de exposición por la mañana y un poco menos por la tarde; luego aumentar poco a poco. Para ser progresivo, se comienza con la exposición de brazos y piernas. Poco a poco, éstos se broncean. Limitando los baños, como ya hemos dicho, vigilando al niño se evitará las insolaciones y las reacciones nerviosas. Obtenida esta pigmentación de los brazos y piernas, se lo expondrá durante más tiempo, descubriendo las espaldas, luego el pecho y después el resto del cuerpo.

Si el sol se oculta durante varios días se disminuirán las dosis a continuación. En tres o cuatro semanas toda la piel del niño estará bronceada; se le podrá entonces dejar varias horas seguidas al sol sin que manifieste signos

de fatiga ni reacción nerviosa. Después de cada baño de sol el niño deberá reposar durante media hora más o menos, para que la cura produzca un efecto completo. Sabido es que si se producen reacciones violentas o si el niño se fatiga o pierde el apetito, es prudente consultar al médico, quien, aparte de los cuidados, ordenará, por necesidad, interrumpir o limitar la cura solar.

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 — T. E. 48-5639

de León a la Florida; sin embargo, en las elucubraciones del fantástico profesor no hay nada extraordinario; su sensacional afirmación se basa en datos estadísticos, —a los que son tan aficionados los americanos— asegura que podemos vivir 550 años, "si el hombre al cumplir los diez años (que es la edad en que la mortalidad sólo alcanza el 1 por 800), los químicos, fisiólogos y médicos, trabajasen en armonía para mantener a las personas en esas condiciones". "Así se lograría alcanzar los cinco siglos y no los 63 años que es el promedio de la vida actual".

Esta "perita" que el ingenioso profesor "le pide al olmo", es la proposición que dió lugar al revuelo periodístico, él —desde luego no tuvo la intención de desatarlo, su honradez le hizo confesar: "nadie sabe en qué consiste esta enfermedad universal de la vejez", añadiendo después: "pero la ciencia estará en posición de buscar un remedio para el envejecimiento".

Como se ve, esas palabras en boca de cualquier médico, parecería una nadería pero como fueron dichas aportando profundos conocimientos estadísticos de mortalidad por enfermedad, y sacando a relucir ecuaciones empíricas, algebraicas y hasta logaritmos, causaron sensación en el público cuando repitió lo que de todos es sabido: que, ("envejecemos cuando las enfermedades son "frecuentes", que, el endurecimiento de las arterias, la presión arterial alta y otras causas van minando la existencia a tal grado, que la probabilidad de muerte aumenta en un 8,1 por ciento anualmente".

Sin embargo, nadie allí habló ni recordó al Dr. Clive M. McCay, de la Universidad de Cornell, que con su asistente Gladys Sperling, viene laborando en silencio desde hace más de 8 años y al cual la "Rockefeller Foundation" ha donado \$ 60.000 para que continúe sus trabajos en las ratas.

Las conclusiones a que ha llegado este hombre de ciencia sobre el misterio de la longevidad son las siguientes: "Las dietas de hambre, es decir: las que contengan todo lo necesario, pero en cantidades reducidas, ayudan a prolongar la existencia".

Sus experiencia en más de 2,500 ratas son contundentes; las dividió en dos grupos: uno fué alimentado copiosamente, en el otro las ratas fueron alimentadas con dietas balanceadas pero reducidas a la mitad: las primeras envejecieron a los dos años, las segundas a esa edad estaban lozanas y vigorosas, y algunas alcanzaron a vivir los cuatro años.

Sus conclusiones son: "Dietas balanceadas en que las albúminas, las grasas y los hidratos de carbono así como las sales estén en las debidas proporciones y reducidas a las necesidades esenciales, son las vitaminas accesorias, los factores decisivos en la prolongación de la vida".

UN MISTERIO IMPENETRABLE

Sin embargo en el asunto de la longevidad hay un misterio impenetrable ligado a las condiciones intrínsecas de la vida; desde los más remotos tiempos la ciencia ha luchado en vano por arancar sus secretos a este fenómeno singular. Sabios eminentes han pre-

tendido explicar los motivos de su larga vida, legando a la humanidad los resultados de sus propias experiencias; Brokn-Sequard —por ejemplo— será haber descubierto el “elixir de vida” en las glándulas sexuales para morir a los 76 años; Metchnikoff —siguiendo las teorías de Bouchard sobre las “autointoxicación” intestinal— descubrió el medio de cambiar la flora intestinal por medio del bacilo búlgaro, pero murió a los 71 años; los partidarios del ayuno, siguiendo las inspiraciones de Cornaro, tales como Finot, Guelpa, Pauchet y Frumasan (por no citar más que algunos) casi todos han desaparecido sin lograr el éxito de sus brillantes teorías; en otro orden de ideas, la Higiene, el Naturismo, el Nudismo y los demás “ismos”, confunden el efecto con la causa; porque la vida natural, la higiene de las costumbres, la alimentación bien reglada, las realidades de la herencia y hasta las terapias más científicas, no son más que factores coadyuvantes de la longevidad, ya que nadie ha podido demostrar que ellos por sí solos la determinan.

La realidad nos demuestra que todas esas sabias reglas están llenas de excepciones. Por ejemplo, son numerosos los casos de centenarios que nunca se bañaron; los hay también fumadores y borrachos; no faltan libertinos y viciosos que traten de explicar los motivos de su larga vida; la historia nos abruma con curiosos ejemplares. Siguiendo con estas paradojas, se sabe que no importa haber estado todo el

tiempo enfermo para llegar a una edad avanzada, con tal de que la presión arterial sea baja y que el organismo por medio de alguna enfermedad se haya desembarazado de las toxinas acumuladas en la sangre; el Dr. Besancon cree que no se puede aspirar a centenario sin haber padecido de una de esas “enfermedades paréntesis” entre las cuales, el eczema crónico, las hemorroides y otros procesos crónicos figuran en primer lugar.

Las estadísticas —que a veces sirven para algo— han agrupado numerosas familias de longevos para estudiar su árbol genealógico, sin descubrir el origen de las numerosas excepciones; se vive mucho por razones que son inexplicables, se sabe que hay pueblos y razas de longevos, que las regiones tropicales y árticas no son tan favorables como las templadas, que la herencia es un factor apreciable, aunque las taras patológicas pueden acentuarse en el cruce, la misma higiene, estricta a veces, es perjudicial porque impide la autovacunación en los primeros años, que la alimentación vegetariana absoluta tiene sus inconvenientes, tal es el caso en la India y China donde la longevidad es rara, que todas las hermosas fantasías terapéuticas se han estrellado contra la dura realidad de la experiencia; no obstante, algo ha quedado tras los numerosos tanteos realizados; que la dieta balanceada, el ejercicio suave, la vida higiénica y las terapéuticas endocrino-vitamínicas; en la mayoría de los casos prolongan la existencia, pero hasta cierto límite impuesto por circunstancias que son desconocidas.

Dr. ANTRANIK EURNEKIAN

**MEDICO - ESPECIALISTA
EN NERVIOSAS**

Atiende todos los días de 16 a 19 hs.
Arenales 2189 T.E. 84-6746

LO QUE VIVEN LOS ANIMALES

El ritmo de la vida no marcha con el tiempo, ni fluye con los días y los años, se acelera o retarda por circunstancias internas donde las glándulas

juegan su papel; tenemos la edad de nuestras vísceras porque el tiempo interior u orgánico es el verdadero; el hombre no es viejo por sus años, sino por las taras o defectos constitucionales de sus vísceras; es así como un joven de 20 años puede ser orgánicamente un viejo de 80 o viceversa, porque en nuestra máquina maravillosa y en todo lo que vive y se agita a nuestro alrededor, las piezas tienen su edad; aun en el aparato más perfeccionado, la vida tiene una limitación fija e inmutable para cada especie.

El misterio de esta limitación alcanza a todo lo que vive (plantas y animales), el misterio se hace más insondable cuando nos asomamos al mundo de las apariencias y atisbamos en las semejanzas infinitas de las causas inexplicables y contradictorios efectos; así la naturaleza nos presenta el ejemplo de la encina que vive doce siglos, al lado del abeto que sólo alcanza la mitad de uno; en el reino animal vemos al camello, agobiado de trabajo en el desierto sufriendo de hambre y sed toda su vida, para morir de 80 años al lado del caballo bañado y bien nutrido que sólo vive 25; al loro que vive 150 años y al gallo que sólo alcanza la décima de esta edad; al elefante con 200 años y al toro con sólo 15; al cisne centenario y al faisán que vive 10 años; y para agotar los parecidos: la gallina, que vive 20 años al lado de la corneja que alcanza los 80.

Entre los insectos —para no citar más que algunos— la realidad es desconcertante; las imperfecciones se encuentran a granel, muchos nacen sin aparato digestivo y viven pocas horas; pero lo sorprendente lo encontramos en un insecto volador de complicada estructura: "la efémera", que sólo vive pocas horas. Estas realidades de la vida comparada apuntan esta pregunta: "¿Qué enigma se oculta en estos seres cuyo límite de vida es inmutable? fué

Todos los del Sud
prefieren
prendas Sport

Sport Club
SPORT

Ave. MONTES DE OCA 183

T. E. 21-1193

un error de la naturaleza al disponer la distribución del aparato orgánico de estos seres defectuosos, o esta limitación tiene un sentido ignorado por nosotros?". El término invariable en la vida de cada especie, "no pone en nuestro ánimo cierta duda en el posible éxito de enmendar un patrón algo defectuoso, pero establecido desde los más remotos tiempos por circunstancias desconocidas; y para colmo de desatinos [qué capricho o intención hubo en la creación del numeroso grupo de las efémeras, una de las más inútiles obras de la naturaleza]

SUENOS DE LONGEVIDAD

Nuestros hermosos sueños de longevidad inmortal, chocan con las realidades inmanentes de la vida, la inmortalidad sólo exige entre los seres (ínfimos; cuando se agrupan y diferencian para ascender a la categoría de seres superiores, la muerte parece necesaria en beneficio de la especie, tal es la realidad que contemplamos; imaginamos lo que serían, los hijos de esos viejos cinco veces centenarios del

El hombre visto por dentro

COMO VENCER LAS PREOCUPACIONES

Alguien dividió las propias preocupaciones en tres categorías: a) las preocupaciones que tenía; b) las preocupaciones que creía tener; c) las preocupaciones que temía tener. Luego de clasificarlas, descubrió que era más fácil vencerlas; y a ese efecto elaboró un plan de cuatro pasos. Hélo aquí:

Primer paso: No luchar contra las preocupaciones antes que existan motivos que las justifiquen.

Cuando nos amenaza o creemos que nos amenaza una dificultad, un trastorno, recordemos todo lo que hemos temido en el pasado y qué vacíos de

doctor Simms, y lo que sería en el orden económico y biológico esa prole de seres desgastados o defectuosos para la perpetuación de la especie; la naturaleza a veces se equivoca, pero casi siempre sabe lo que hace.

Luchemos por prolongar nuestra existencia, pero no intentemos la quimera elevándonos cual Icaro para abandonar este laberinto en que nos encontramos. Recordemos que en nuestra marcha hacia la meta de la vida, los caminos sin accidentados y tortuosos, y el abismo se abre a cada paso. Si logramos sortear en las encrucijadas los peligros que allá acechan ascenderemos la cuesta; pero poco o nada influirá en ello, el contenido espiritual de nuestra conducta, ni aun la sabia previsión de nuestra experiencia, porque frente a nosotros estará siempre el azar inevitable; allí, extraviados en la jungla, no es raro que perdamos el sendero a percibir entre la maleza, la huella de un pie extraño que se ha cruzado en nuestro camino.

sentido eran la mayoría de nuestros temores.

Un anciano caballero se encuentra en su lecho de muerte. Sus hijos se reúnen junto a él, y le piden les dé el último consejo.

—Hijos míos —les dice el anciano—; he tenido en mi vida una enorme cantidad de preocupaciones, la mayor partes de las cuales no se justificaron nunca. Mi último consejo es, pues, que no se preocupen por nada que no les ocurra realmente.

Segundo paso: Descubrir cuáles son, en realidad las dificultades o trastornos.

Una señora siente dolores en el pecho, y pasa por momentos de agotamiento. Sus hijos se asustan y piensan lo peor, sin atinar a nada; pero la madre, más tranquila y mejor templada, les dice:

—Si siguen así, terminarán por ponerme nerviosa. Conservemos la calma. Hoy mismo veré a un especialista. No nos aflijamos antes del tiempo.

Toma el tren para la ciudad y regresa al hogar sonriendo. Su mal no era nada grave. Todo lo que debía hacer era comer menos y hacer más ejercicio. Analizando y buscando remedio a los temores, esta señora evitó para sí y su familia semanas enteras de histerismo y de preocupación.

Tercer paso: Desafiar las preocupaciones.

Un niño sufría de pesadillas. Soñaba que un tigre enfurecido saltaba sobre él y lo amenazaba. Los padres llamaron a un psicólogo. Este puso al niño sobre sus rodillas, y le dijo:

—No debes temer al tigre, muchacho. En realidad, es un tigre bueno. Está solo como tú, y quiere jugar.

¿Por qué la próxima vez que lo veas no corres hacia él, lo saludas y lo palmeas?

Tres mañanas después el niño baja corriendo las escaleras, resplandeciente, y le dice a la madre:

—¡Mamá! ¡El señor tenía razón! Lo saludé al tigre y nos hicimos amigos. ¡Vieras, mamá! ¡Hasta subí a su lomo!

Cuarto paso: ¿Pelearía Ud. con cinco o diez personas al mismo tiempo, pudiendo hacerlo de a una? ¿Por qué no hacer lo mismo con las preocupaciones?

A menudo nos confundimos tratando de resolver una docena de problemas a la vez: la serie nos trastorna y apabulla. Si aislamos esos problemas que nos preocupan uno por uno (deudas, enfermedades, asuntos de familia), nos irá mucho mejor. Debemos resistirnos a considerar las preocupaciones en masa. Una por vez, y con determinación, es la forma de enfrentarlas y vencerlas.

CONSEJOS A RECIEN CASADOS

El párroco de una pintoresca iglesia de Nueva York no cree en la eficacia de ofrecer a las jóvenes parejas un cúmulo de consejos y advertencias para su felicidad conyugal.

—Como es difícil recordar muchos consejos —le decía una vez a un amigo—, generalmente se termina por olvidarlos todos. Además, psicológicamente, los jóvenes piensan un tanto ligeramente; y si hay algo que no les agrada, ese algo son precisamente los consejos.

—Pero al casarlos, como es de práctica, usted seguramente les dirá algo —observa el amigo—.

—Sí, pero solamente estas nueve palabras: "Ahora procuren no encolearse ambos a un mismo tiempo".

GOLPE PSICOLOGICO

Corría el año 1942, cuando un teniente que acababa de egresar con sobresalientes notas de la Escuela de Aspirantes a oficiales de Fort Sill, Oklahoma, y que sólo contaba 23 años, fué designado instructor de artillería, funciones que ordinariamente las ejercían militares de más edad y mayor graduación.

Un día que inició su cometido, viéndolo en los labios de los concurrentes al curso campear una sonrisa burlona, les habló de esta manera:

—En el Ejército de los EE. UU. hay, por lo menos, diez mil jefes y oficiales que saben más que yo de la materia que vamos a estudiar. Pero —continuó luego de una pausa—, como no veo por aquí a ninguno de ellos, permítanme que sea yo quien les enseñe a ustedes cuanto sepa.

Y con este exordio, verdadero golpe psicológico, aquel joven teniente ganó la simpatía y el respeto de todos los inscriptos al curso.

**FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON**

TEXTIL

MURAD

de Miron Locaina

VICTORIA 701

Hurlingham F.C.N.G.S.M.

Ejemplos Anecdóticos

VIDRIOS DE AUMENTO

Cierta vez, uno de los cortesanos rusos, que se distinguía por sus adultonas acciones, obsequió a Catalina II un par de anteojos de nuevo tipo.

Contenta con el regalo, quiso la emperatriz probarlos en seguida, a cuyo efecto pidió al cortesano le proporcionase alguna cosa para leer.

El adulón, que previendo el hecho había preparado un escrito lleno de exagerados conceptos acerca de la bondad, talento y belleza de la zarina, se apresuró a dárselo.

Catalina II leyó aquello. Luego, sin hacer ningún comentario se quitó los anteojos, y entregándoselos al obsequiante conjuntamente con el escrito, le dijo:

—Lléveselos. No me sirven para nada. Aumentan demasiado...

LA MEJOR RETRIBUCION

Cuando Abraham Lincoln contaba sólo 21 años, habíase improvisado como comerciante. Su ilustración era entonces escasa, pero sus ansias de saber, inmensas. Manejando la pesada hacha del leñador había adquirido un gran vigor físico, superior a su capacidad mental; mas el talento existía en él, en estado latente, y sólo necesitaba una oportunidad para desarrollarse.

Una mañana ve llegar a su negocio a una de sus clientes,

—Buenos días, señor Lincoln —saluda ésta.

—Buenos días, Sra. Johnson. ¡Temprano usted hoy!

—Así es. Vengo de compras y tengo que regresar en seguida.

—¿Y cómo sigue su esposo, señora?

—Igual, no más. ¡Y ya hace tres meses que no trabaja!...

La buena mujer vacila un instante, y agrega:

—Señor Lincoln, ¿no podría usted darme algunas otras mercaderías aunque por el momento no se las pague?

—¿Qué es lo que necesita, señora?

—responde Lincoln dispuesto a satisfacer cualquier pedido.

—Azúcar..., café..., sal..., unos metros de tela y un poco de tabaco para Tom. Comprendo que la cuenta se va haciendo grande, pero usted ya conoce la causa. Sólo encontré este montón de libros, y pensé que quizá pudieran servirle para algo...

Lincoln toma en sus manos algunos volúmenes, y lee sus títulos: "Historia Romana", "Diccionario Etimológico", de Bailly; "El Preceptor de Kentucky", y sin terminar de revisar todos, exclama con incontenible entusiasmo:

—¡Pero, señora! ¡Esto es una fortuna!

—Usted se burla de mí, Sr. Lincoln.

—¡No, señora! ¡Vaya a la tienda y saque todo lo que necesite!

—Pero...

—¡Vaya, le digo! ¡Yo tengo mucho que hacer con estos libros!

Y fueron esos volúmenes, y las biografías de Franklin, Washington y otras obras, los que sirvieron de base para la cultura de uno de los más grandes hombres de América.

INSTRUCCION Y EDUCACION

La educación es término genérico que comprende todos aquellos actos con los cuales se perfecciona todo individuo puesto a nuestro cuidado.

En efecto, desde el punto de vista etimológico deriva esta palabra del verbo latino educarse que significa tanto criar, cuidar, hacer crecer y alimentar y por extensión, formar, doctrinar, enseñar, como también, extraer, sacar afuera y a la luz lo que está dentro y oculto.

La educación y la instrucción, en el uso común, son palabras sinónimas, y con razón, porque ambas se suponen recíprocamente; pero como todas las palabras sinónimas tiene caracteres comunes así como diferentes. Por eso que estos vocablos indican cosas distintas.

La educación y la instrucción, en el uso común, son palabras sinónimas, y con razón, porque ambas se suponen recíprocamente; pero como todas las palabras sinónimas tienen caracteres comunes así como diferentes. Por eso que estos vocablos indican cosas distintas.

La instrucción puede existir sin la educación, y de esto la historia y la vida práctica nos muestran muchos ejemplos. Personas hay que son eruditas en una determinada disciplina: ciencia, arte, filosofía o religión, y son de un carácter débil, vánidoso, egoísta, envidioso y, a veces, perverso.

La instrucción tiene por finalidad la transmisión de conocimientos por medio de la enseñanza de las diversas materias; la educación tiene por objeto desarrollar, formar la inteligencia, el sentimiento y la voluntad.

La instrucción se refiere sólo a la inteligencia, la educación se ocupa del hombre entero.

La instrucción permite la transmisión del saber y la continuación de la cultura; la educación tiende a transformar al hombre animal en hombre moral. Aquella es un medio, éste un fin.

La instrucción prepara al hombre para tal o cual carrera; la educación ofrece medios para todas las posiciones, de modo que ella puede suplir la primera en muchas circunstancias de la vida. La instrucción forma sabios; la educación forma hombres en su verdadero sentido.

La instrucción por sí sola no enseña y edifica el espíritu para soportar el sufrimiento, no infunde aquel valor, aquella necesaria resignación para el sacrificio, el temple que en el alma se requieren para ahogar los estímulos e incentivos del placer inmediato en aras de un interés espiritual. Derrama y esparce conocimientos, hechos, fórmulas, generalidades frías y áridas, mas no sabe infundir aquellos sentimientos de templanza, abnegación y fuerza que son indispensables para entrar en las regiones puras del desinterés, de la verdad y del amor.

La instrucción sin la educación es peor que la ignorancia. Hay tres clases de ignorancia: no saber nada, saber mal lo que se sabe y saber otra cosa de lo que se debe saber.

La educación por abarcar al hombre en su integridad, se divide en educación intelectual, educación moral, educación religiosa, educación estética y educación física.

La instrucción sin la educación es ineficaz, y a veces dañina, pues el saber por sí solo no conduce a la moralidad. Cuántos hay que atribuyen al progreso intelectual la causa de muchos delitos. Un ignorante puede ser

inmoral, pero lo puede ser también un erudito. Porque no basta conocer el deber para cumplirlo, es menester tener además el hábito y la voluntad que se adquiere con el ejemplo y la buena disciplina.

La historia nos enseña que el desarrollo exclusivo de la inteligencia no ha producido efecto positivo alguno sobre los pueblos. Lo único que produce es inquietud en la masa social sin resultado efectivo en la vida moral. Como hace ver W. Wundt en su Etica, la cultura intelectual puede determinar, por un lado, la elevación y profundización de los conceptos morales; por otro, crea nuevos y variados medios para hacer el mal, nuevas formas de robo, de crímenes, de falsedades y engaños.

Por esto la instrucción sin la educación puede ser causa de egoísmo, de acciones antisociales, y la enseñanza intelectual resulta peligrosa cuando no está subordinada a una voluntad moral y a una ley espiritual.

Siempre es más fácil instruir que educar, pues para instruir basta saber algo, en cambio para educar hay que ser algo. Se necesitan ciertas dotes morales como la paciencia, el amor, la elevación espiritual. Sólo una personalidad puede formar otra personalidad. Por esto en todos los tiempos y lugares la educación moral fué confiada a hombres que por el carácter, la dignidad de su vida y la autoridad de su ejemplo se imponían a sus alumnos, a las familias y a la sociedad. Aristóteles fué encargado de enseñar a Alejandro las virtudes que no tenía su padre. Bossuet y Fenelón tuvieron la misión de ofrecer al Delfín y al duque de borgoña ejemplos mejores que los que podían proporcionarles sus familiares. Rousseau, no sin buenas razones, no confió al padre de Emilio el cuidado de educar a sus hijos.

A su vez la instrucción es necesaria para la educación, porque aclara el espíritu y lo dispone a recibir la educación. La carencia de conocimientos origina una gran parte de las faltas de la vida. Muchas veces es la ignorancia causa de la miseria, de la baja y del vicio. Una profunda formación moral y religiosa es apenas posible sin una ilustración intelectual.

La instrucción tiene dos aspectos: el material o informativo cuando los conocimientos se adquieren como elementos indispensables para la vida; y el formal o formativo, cuando los conocimientos sirven como instrumento para desarrollar la memoria, el raciocinio, la observación, la atención, el sentimiento y la voluntad.

Los dos aspectos de por sí son inseparables, porque en el saber no hay un contenido sin forma y una forma sin contenido. Pero a veces la adquisición de conocimientos resulta ser tan excesiva que obscurece la inteligencia. Ya Montaigne afirmaba que una cabeza vacía vale menos que una cabeza llena, pero más que ésta vale el carácter moral y el juicio. Por esto, todo sistema de instrucción será defectuoso si sólo se ocupa de atiborrar de conocimientos al alumno, sacrificando su carácter formal, como también si se cuida sólo de la forma eliminando del plan de estudios muchas asignaturas.

La preocupación dominante de la escuela de hoy es instruir más que educar. Ella está sometida a la ilusión, que viene desde Sócrates, de que basta conocer el bien para realizarlo. Con el Renacimiento surgió de nuevo esta manera de ver. Descartes, Spinoza, Leibnitz, Wolff sostuvieron lo mismo; la ciencia, la cultura intelectual, harán libres y virtuosos a los hombres. El liberalismo del siglo XIX tomó prestada esta opinión; edificó escuelas y no habrá necesidad de construir cár-

EL CORAZON NO SE FATIGA NUNCA

El corazón es un infatigable músculo. En condiciones normales de existencia, late sin cesar desde el nacimiento hasta la muerte. No conoce tregua ni reposo, ni se detiene jamás. Esta particularidad se explica porque el ritmo de sus latidos está tan sabiamente calculado, que se contrae durante 4 décimos de segundo —la que constituye el sístole— y descansa durante otros 4 —lo que constituye el diástole—. De esta manera tenemos completados los 8 décimos de segundo que es lo que dura una revolución cardiaca total.

Pero no es sobre esto que vamos a insistir, en este artículo correspondiente a una serie sobre la fatiga, porque es tema que el asiduo lector debe conocer perfectamente. Nuestro propósito es detenernos sobre algunas especiales circunstancias en que el corazón pierde aquella preciosa facultad. En efecto, el corazón puede llegar a

fatigarse; eso ocurre cuando lo sometemos a excitaciones y trabajos demasiado enérgicos, o muy frecuentemente repetidos. Entonces, el corazón que en condiciones normales no se cansaba nunca, cae de pronto presa de la fatiga. De lo que ocurre entonces, así como de la fatiga de los órganos respiratorios, tendrá conocimiento el amable lector que nos acompañe a través de las líneas que siguen.

"ESTAR EN FORMA"

No es necesario ser un atleta, ni tampoco estar demasiado especializado en temas deportivos, para saber lo que significa estar en forma. Es el entrenamiento deportivo lo que hace que un corredor, un levantador de pesas, un boxeador, esté en forma. Y aunque no nos especialicemos en educación física, cualquiera de nosotros está en forma cuando presta alguna atención

celes. Con Rousseau, Schopenhauer, etc., comencé a combatir el intelectualismo en la escuela, que ha mirado siempre más la cantidad que la calidad. El fin primordial de la escuela en la mayoría de los países es, en la actualidad, que los alumnos pasen en los exámenes, sistema que sólo ejercita la memoria dejando sin desarrollar el sentimiento y la voluntad moral. El joven educado bajo este sistema, el ejemplo y la experiencia de la vida, crece sin corazón y le resulta imposible librarse más tarde de la impresión de que su yo inferior, egoísta, constituye en único fin y propósito de su vida. Por esto cuando le toca más tarde actuar en la vida, se vale de su saber para aprovecharse de los demás.

De este egoísmo proviene la mayoría de las miserias y delitos que obser-

vamos en derredor nuestro, es la maldición que pesa sobre la humanidad y la madre fecunda de todos los males.

F. Herbart con su concepto de instrucción educativo fué el primero que trató de conciliar estos dos aspectos de la instrucción, entre saber informativo y saber formativo del carácter moral. Según este pedagogo la unidad y la firmeza del carácter moral se alcanza mediante la unidad y el sistema del saber, o sea, con el saber que está determinado por el interés multilateral y que ha sido concentrado y profundizado por su espíritu. Esta teoría de Herbart sobre la instrucción educativa es, según G. Della Valle, falsa teóricamente y está contradicha por la experiencia, porque la instrucción no puede proporcionar más que valores lógicos.

a sus hábitos alimenticios, no trasnocha, y practica sus 10 minutos de gimnasia por la mañana, y sus correspondientes 10 minutos en horas de la noche.

Pues bien: el corazón es el primero que se pone en forma, en el transcurso del entrenamiento. Al principio se fatiga; pero luego resiste de tal manera, que cualquiera de los otros músculos se fatiga antes que él. Esto nos da la ilusión de una potencia muscular inextinguible, pero cuando abusamos de ella, sobrevienen entonces la dilatación y la hipertrofia del corazón, estando éstos que suelen llamarnos a sosiego. La fatiga de los músculos comunes y la fatiga del corazón no marchan a la par, de manera que los primeros pueden estar ya violentamente fatigados, pero el corazón no.

Precisamente en esto reside el peligro de un entrenamiento mal reglado: los esfuerzos prolongados, que no llegan a sofocar, lo que induce a proseguirlos ininterrumpidamente, terminan por provocar un verdadero surmenaje del corazón. Esto es peligroso sobre todo para los jóvenes, que no han alcanzado la época del desarrollo definitivo; ellos están más propensos que los adultos a contraer enfermedades cardíacas, como resultado de los ejercicios que demanda un esfuerzo largo y duradero. Es por eso que se recomienda no proseguir, cuando el pulso alcance una frecuencia de 160 latidos por minuto.

EL CORAZON "ATLETICO"

Corrientemente se conoce con el nombre de "corazón de atleta" o "corazón hipertrofiado" a los corazones aumentados visiblemente de tamaño. Esto no significa de ninguna manera que el deporte o el atletismo deban ne-

cesariamente originar una hipertrofia cardíaca; sino que los esfuerzos desmedidos, la búsqueda de records, y el "campionismo", no sólo desvirtúan la esencia del deporte en sí y malogran muchas juveniles aptitudes, sino que hasta pueden dar origen a afecciones que nada tienen que ver con los magníficos beneficios del deporte bien entendido y bien practicado.

En la verdad de los hechos, se comprueba hipertrofia cardíaca en muchos atletas, gimnastas y militares, lo que justifica la denominación. Tampoco es raro entre los animales el "corazón forzado"; un ejemplo célebre es el del caballo de carrera "Eclipse", cuyo corazón pesaba 4 veces más que lo normal.

En el Africa, los corredores de profesión son retirados del servicio activo hacia la edad de 40 años: todos ellos terminan con sus corazones enormemente dilatados. Es frecuente encontrar también corazones hipertrofiados y dilatados entre las personas que por la índole de su profesión caminan demasiado; y entre los grandes bebedores de cerveza, cuyo corazón debe trabajar varias veces más por causa de la enorme cantidad de líquido que circula por las venas.

En Inglaterra, se ha comprobado que los animales de tiro armetidos a penosos trabajos, presentaban con extremada frecuencia enfermedades de la aorta y el corazón; en cambio desde el advenimiento del vapor —y luego de la electricidad— que reemplazaron a los obreros en la ejecución de esfuerzos prolongados, disminuyeron las afecciones cardíacas de este tipo en la raza humana. Y así por ejemplo de 1874 a 1884, las enfermedades del corazón descendieron en Inglaterra, de 7.94 a 5,3 por ciento.

Roy Junior *★* *★* Baby

**La cámara
super
económica**

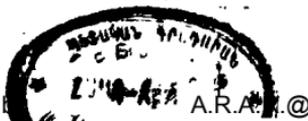
Que permite tomar
16 fotos 4 1/2 x 6, con
un rollo común 6-20

AL PRECIO DE UNA SIMPLE
CÁMARA DE CAJON !

Alberto A. Tritsmans, Director-Gerente General.

GEVAERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos
Bmó. MITRE 1906 - T. E. 48 - 9011 - BUENOS AIRES

ADHESION

DANUBIO S. A.

Peletería "Armenia"

SANTA FE 1560

T. E. 44 - 0275

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

Stephano

EL CISNE

S.R.L.

Buenos Aires

Córdoba

« NAVASART »
REVISTA MENSUAL

ORGANO DE LA UNION
GENERAL ARMENIA DE
CULTURA FISICA

GALERIA GRAL. GÜEMES
FLORIDA 165 Piso 6º
T. E. 30 - 7194

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto 3.— Pesos
Anual 32.— Pesos
Exterior 3.— Dolares

AÑO 3, Nº 31

DICIEMBRE DE 1955

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL,

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL (P)

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5952

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 5431